

Turistický magazín

ročník XVI., listopad–prosinec 2022

ZDARMA

KAM po Česku

www.kampocesku.cz

„Život v naslouchání začíná mlčením. Tichem. I každé ticho je jiné. To nejkrásnější bývá těsně před svítáním na konci zimy.“

-Jaroslav Hovorka-

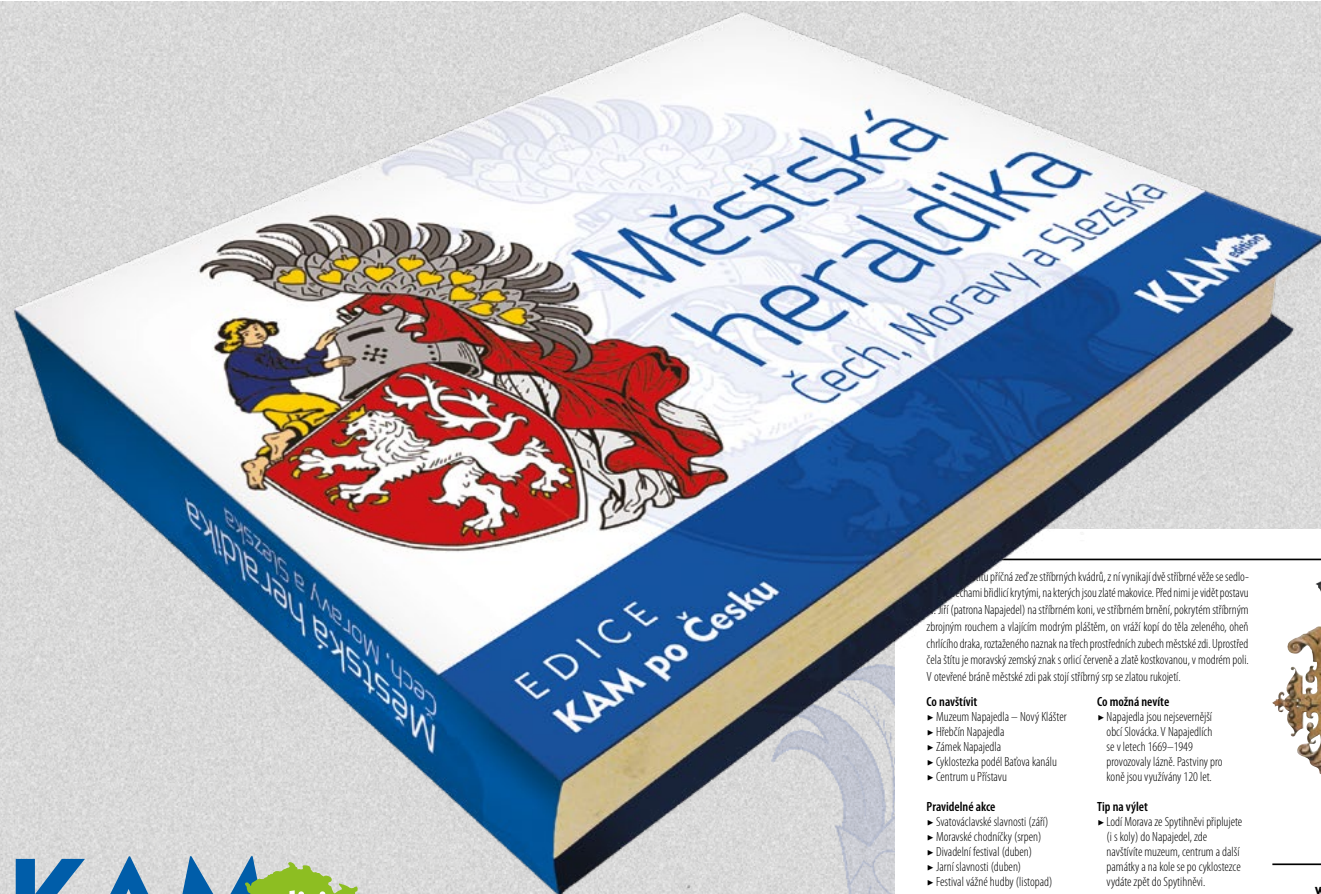
I takový
býval advent

vkubarda

Městská heraldika

Čech, Moravy a Slezska

Publikace z ediční řady KAM Edition

KAM edition

založeno l. P. 1355

...u příčné zedě ze stříbrných kvádrů, z ní vynikají dvě stříbrné věže se sedlo-
...hami bíhlicí korymbi, na kterých jsou zlaté malovice. Před nimi je vidět postavu
...in (gatrona Napajedla) na stříbrném koni, ve stříbrném brnění, pokrytém stříbrným
zbrojním rouchem a vlnitým modrým pláštěm, on vráží kopí do těla zeleného, ohně
chrličho draka, roztaženého naznak na ttech prostředních zubech městské zdi. Uprostřed
těla štitu je moravský zemský znak s orlicí červeně a zlatě kostkovanou, v modrém poli.
V otevřené bráně městské zdi pak stojí stříbrný srp se zlatou rukojetí.

Co navštívit

- Muzeum Napajedla – Nový Klášter
- Hřebčín Napajedla
- Zámek Napajedla
- Cyklostezka podél Bařova kanálu
- Centrum u Přístavu

Pravidelné akce

- Svatováclavské slavnosti (září)
- Moravské chodničky (srpen)
- Divadelní festival (duben)
- Jarní slavnosti (duben)
- Festival vážné hudby (listopad)

Co možná nevíte

- Napajedla jsou nejsevernější
obcí Slovácká. V Napajedli
se v letech 1669–1949
provozovaly lázně. Pastviny pro
koně jsou využívány 120 let.

Tip na výlet

- Lodi Morava ze Spytihněvi připlujete
(i s koly) do Napajedla, zde
navštivte muzeum, centrum a další
památky a na kole se po cyklostezce
vydáte zpět do Spytihněvi.

www.napajedla.cz
www.ic.napajedla.cz
www.kkn.napajedla.cz

V publikaci Městská heraldika Čech, Moravy a Slezska se dozvíte, jaký je aktuálně užívaný znak zhruba poloviny měst České republiky, rok založení (první písemná zmínka), popis znaku, případně legendu o jeho vzniku. Nadčasovými sděleními jsou informace, co ve městě navštívit, pozvání na pravidelně pořádané akce a nechybí ani tipy na doporučený výlet.

Bonusem jsou znaky všech pražských městských částí.

■ vázaná plnobarevná

■ doporučená prodejní cena 250 Kč

■ objednat lze přímo v redakci

osobně: Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3

telefonicky: +420 222 944 816-7

+420 602 223 279

e-mailem: redakce@kampocesku.cz

na e-shopu: www.kampocesku.cz/eshop

Milí čtenáři,

na domech „soláry“, na kopcích „větráky“ a my se máme fajn. Opak je ale pravdou. Vodík, slunce a vítr nepokryjí naši spotřebu a zelené snění na tom nic nezmění. Zastropování cen energií bylo nutností, nikoli řešením, a jestli správným, to bych pochyboval. První pomoc ale také nemusí být předpisová, leč je nutná. Stát krvácí, občané chudnou a státní dluh roste díky inflaci. Lidé zvyklí na jistou životní úroveň

šetřit nebudou a babí a dědové v bytech či domcích navlečení jako pumpy na zimu a v kulichu to nezachrání. Část nákladů sice zaplatí z nemravných zisků energetičtí giganti a cizopasně firmy na energetické krizi, ale ani to nestačí. Zbytek zaplatí občan! Jak moudře poznal Dante Alighieri: „Občané tu nejsou kvůli konzulům, ale naopak.“ Snad to chápou naši mocní?

Teploty v noci klesají k nule, všude se válí mlha, listí a lidé, co uklouzli. Pamatujte, že červená barva asfaltu řidiče nabádá k ostražitosti a modrá, stejně jako modré patníky, upozorňuje na místa, kde vzniká námraza. Proto pozor, každá louže klouže a nehoda není náhoda. Naštěstí přes den vysvitne sluníčko, které nás zahřeje na těle i duši. Kdo na duši nevěří, ať tam běží a najde si svůj důvod, proč je mu dobře. Ovšem duše v čase adventním hraje tuze důležitou roli. Třeba v tom, jak s přicházejícím koncem roku jihneme, charitu konáme, své okolí vnímáme a zhluboka vdechujeme atmosféru provázející nejvýznamnější křesťanský svátek. Věříci se scházejí na místech posvátných pro svou očekávanou dávku duševní potravy, bezvěrci zase tam, kde to voní svařákem, kaštaný a cukrovím. Ale v čase adventním to funguje i opačně, zaplatí pánbůh.

Konec roku 22 po miléniu v našich městech rozzáří na náměstích vánoční stromy. Jak moc, nevím, ale šetřit se asi bude. Jsem ovšem přesvědčen, že o co budou akce skromnější, o to budou upřímnější. Vánoční jarmarky, koncertování, koledování i všeliké další zpívání doplní živé betlémy, dílničky, obchůdky a stánky s radůstkami. Moc bych si přál, abychom odložili povrchnost, konzumní způsob života, nákupy nepotřebných dáreků, zadlužování a spíše se věnovali svým blízkým. Měli bychom se chtít navzájem, bez postranních úmyslů, ne proto, že se to po nás chce. A neměli bychom zapomínat na staré a opuštěné. Vánoce s námi budou letos prožívat také ti, co zůstali bez střechy nad hlavou či blízkých... Je jedno, jakého jsou vyznání, ale není jedno, zda se dokážeme vžít do role potřebných. Bude to chtít jistou dávku křesťanské lásky, abychom se nemuseli sami před sebou stydět. Děkujeme vám za přízeň v roce letošním a se vši skromností se těšíme na vaši přízeň v roce příštím. Budeme ji potřebovat! Klidné prožití adventního času a na počtenou v lednu 2023.

Luděk Sládek, šéfredaktor

vychází elektronicky
25. 10. 2022

Babička říkala...

Přičiň se, Pán Bůh
ti pomůže.

KAM vybírá z obsahu

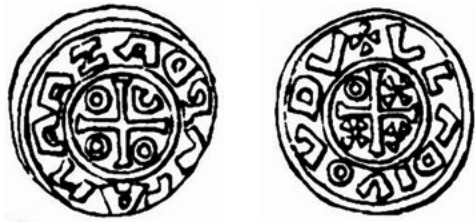
13

Jednota bratrská, Kunvald 1457.	03
Černá duše Ladislava Mikeše Pařízka	04
Humorista, kreslíř, fotograf.	05
Vyhozen oknem Pražského hradu	06
Malíř mizející Prahy.	07
Osada Baba součástí Evropského dědictví	08–09
Advent a tradice na dosah ruky	11
Tipy na zimní výlet do Příbrami	13
Nově vás po Slaném provede kluk z městského znaku!	14
Adventní Jindřichův Hradec	15
Plzeňský Prazdroj SOUTĚŽ	16
Konstantinovy Lázně	17
Půjdeme spolu do betléma....	21
Ústecké papírové malované betlémy	22

Neznámý kníže

(1020 let)

Neznámý, leč důležitý panovník byl tenhle Vladivoj (981? – leden 1003). Jediným státnickým činem změnil naše směřování na staletí.

Denár Vladivoje

Patrně syn polského knížete Měška I. a Doubravky Přemyslovny měl staršího bratra Boleslava Chrabrého. Když Boleslav Chrabrý vyhnal Boleslava III. ze země, na trůn usedl kníže Vladivoj (1002). Nejasné důvody vedly Vladivoje 1. 11. 1002 do Řezna, kde římskému králi Jindřichu II. slíbil věnost za ochranu před bratrem a udělení Čech v léno. Čechy se tak dostaly pod vliv Římské říše (Němců). Vladivoj, notorický alkoholik, se počátkem roku 1003 upil a na trůn nastoupil Jaromír, syn Boleslava II. Pobožného.

Antonín Fridrich

foto © Wikimedia Commons

Daniel Milík biskupem (825 let)

Kníže Vladislav Jindřich se v létě 1197 chopil moci. Cestu mu připravil pražský biskup Jindřich Břetislav.

Biskupská pečeť Daniela II.

Jindřich Břetislav v letech 1193–1197 soustředil ve své osobě moc knížecí i biskupskou a po jeho smrti svolal nově zvolený kníže Vladislav Jindřich sněm, kde 1. listopadu 1197 ustanovil svého kaplana Milíka z Talmberka novým biskupem. Biskup přijal jméno Daniel II. Dosazení do úřadu neznámé osoby měl být taktický tah k posílení knížecí moci. Kníže umírá na konci roku a nový biskup je v úřadě do roku 1214.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

KAM na výlet s ROBERTEM BARTÁKEM

Ing. Robert Barták je vedoucím správy památkového objektu, osobně mám ale raději označení kastelán. Pracuje na Státním zámku Březnice, národní kulturní památce.

Ing. Robert Barták

Robert začínal jako průvodce na březnickém zámku v letech 1987 a 1988, kde také absolvoval civilní službu v roce 1992 a poté zde byl jmenován 1. února 1995 kastelánem, kde působí dodnes. Vystudoval Stavební fakultu ČVUT, což mu pomáhalo v jeho profesním poslání. Blíží se Vánoce, a tak jsem se rozhodl požádat Roberta, kam by pozval naše čtenáře v adventním čase na výlet.

Přijměte mé pozvání na zámek Březnice, který si připravil na závěr návštěvnické sezony adventní kulturní program. Ve čtvrtek 8. 12. od 19 hod. to bude adventní koncert souboru Chairé Příbram a pěveckého sboru Codex Temporis v hudebním sálu březnického zámku. V sobotu 10. 12. od 10 do 15.30 hod. zámek ožije předvánoční atmosférou, koledami a vánočními zvyky. Návštěvníci budou mít jedinečnou možnost zhlédnout zámecký palffyovský betlém posledních

majitelů v rámci prohlídek zámku. Při prohlídkách budou vystupovat hudební a pěvecký sbor Villanella Praha, žáci dramatického kroužku ZŠ Březnice, Divadlo Kapsa Andělská Hora s vánoční divadelní hrou Putování za vánoční hvězdou a další. Na nádvoří zámku bude k dispozici občerstvení pro zahřátí. Chceme na zámku vytvořit pro návštěvníky takové předvánoční prostředí, kde zažijí kouzelnou atmosféru Vánoc. Těšíme se na vás.

Děkuji, Roberte, za zajímavé adventní pozvání a přeji ti v osobním i profesním počínání jen vše dobré.

Luděk Sládek

Březnický zámek v zimním hávu

foto © Správa státního zámku Březnice

Dopisy čtenářů

Vrátím se k úvodníku, podařilo se mi sehnat „Vinnetoua“ (všechny tři díly) z nedávného vydání Albatrosu s kresbami Burianovými – vždyť mnoho mladých, kteří „nevědí“ a rodiče to taky moc nezajímalo, a pomalu a jistě se nezabývá a nezajímá! Symbolika, touha po míru a spravedlnosti, lásce, dobru, vděku, soucitu, péči, ale i opovržení... Čeho se asi tak ještě dočkáme? Proto: díky za slova a různá upozornění. Těšíme se na další „KAMy“. Mil. Lajksnerová, Kolín

Děkuji Vám za poučná slova, která dnes tak často jako hrách na stěnu jsou házena. Stejně jako Vám chválím záchranu knih Vinnetoua. Knihy nám nikdo nevezme, a jejich obsah také ne, tedy pokud nepijde nějaká soudobá inkvizice jako v románu Raye Bradburyho 451 stupňů Fahrenheita, kde posláním hasičů je knihy vyhledávat, lidem zabavovat a pálit.

Vážení, dovoluji si upozornit na faktickou chybu v článku „První pudlovna v Čechách“. Vítkovice se nenacházejí v Čechách, nýbrž na Moravě. S úctou Tomáš Kryl, průvodce, moderátor, popularizátor historie

Vážení pane Kryle, máte pravdu, Vítkovice patří v rámci země Koruny české na Moravu, o tom není spor. Kolega ze samého nadšení pro národní uvědomění měl na mysli: První pudlovna u nás. Za tuto banální chybu se Vám i čtenářům omlouváme.

Vážení pane šéfredaktore, mohli byste nám prosím i nadále zdarma posílat výtisky časopisu Kam po Česku, které používáme při výuce cestovního ruchu na naší škole? Moc děkujeme za vstřícnost. Srdečně zdravím z Prostějova. Marek Moudrý

Vážení pane Moudrý, děkuji Vám za zájem a ano, mohl. Již od tohoto vydání dostává TIC Prostějov díl magazínů i pro vaši školu.

Dobry den do redakce, zase se mi podařil po několika měsících „úlovce“ v podobě získání čísel KAMu. V květnovém na mě hned po otevření „vyskočila“ fotka viničního domku v Modřanech. Milé překvapení. V prázdninovém dvojčísle zase vtipné foto s textem hned na titulní straně. V říjnovém čísle jako už obvykle zase trefný komentář pana Sládka k problematice „norma vers. úchylka“. Ale jinak mě pan Sládek v říjnovém čísle trochu zaskočil s odpovědí v rubrice Dopisy čtenářů pro pana Vika, jenž měl připomínku k článku o Věstonické venuši... Ten článek je na straně 6 letošního červnového čísla... Já bych řekl, že pan Vik reagoval na červnové vydání. Pavel Barhoň, Modřany

Máte pravdu, pánové Barhoni a Viku, nějak mi nedošlo, že se připomínka váže k výročí K. V. Absolona, který tento keramický symbol objevil. Já hledal téma Věstonická venuše.

Luděk Sládek, šéfredaktor

Morava a říšský sněm (1200 let)

V Letopisech království Franků 741–829 je zaznamenána událost, ke které došlo na podzim roku 822 ve Frankfurtu nad Mohanem. Je považována za první písemnou zmínku o kmeni Moravanů a Moravě.

Francské císařské divize z roku 843 a 870

Ludvík I. Pobožný, olej na plátně, Jean-Joseph Dassy, 1837

zmiňuje vyslance „Marvanorů“. Tato událost dosvědčuje, že v uvedeném období již existující útvar na Moravě spadl do sféry vlivu Francké říše a zřejmě docházelo i k platbě pravidelného tributu. Ludvík I. Pobožný (778–840) byl římský král a císař, syn Karla Velikého. Po smrti otce i sourozenců vládl Francké říši, kdy se potýkal s rebelií synovce Bernarda, válčil s vlastními syny a v letech 833–834 byl dokonce sesazen z trůnu. Vládnout v té době nebylo jednoduché a jednání říšského sněmu bylo šancí k udržení poslušnosti a vlivu. Více se o popisované události dozvíte v nové expozici skanzenu v Modré.

-mf-

Bratru bratrem

(825 let)

„Došlo k střetu Přemysla Otakara I. s oddíly knížete Vladislava (mladšího bratra). Místo boje Vladislav ustoupil..., budou panovat zároveň oba, onen na Moravě, tento v Čechách...“ (Jarloch)

Přemysl Otakar I., Žaltář Heřmana Durynského, asi 1211

Po dohodě s mladším bratrem Vladislavem Jindřichem usedl Přemysl Otakar I. 6. 12. 1197 podruhé na český knížecí trůn. V bojích o císařskou korunu mezi Štaufy a Welfy vytěžil potvrzení dědičného královského titulu (1198 Filip Švábský; 1203 Ota IV. Brunšvický; 1204 papež Inocenc III.). Vladislav Jindřich se stal prvním skutečným moravským markrabětem. Rozbroje a štvance mezi Přemyslovci ustaly.

Alois Rula

foto © Wikimedia Commons

Píše se v ní, že po skončení podzimních lovů se císař Ludvík I. Pobožný odebral k přezimování do Frankfurtu nad Mohanem, kam také svolal říšský sněm, jehož se zúčastnili i vyslanci Obodritů, Srbů, Veletů, Čechů, Moravanů a dalších kmenů. Konkrétně záznam na pergamenovém listu

s vlastními syny a v letech 833–834 byl dokonce sesazen z trůnu. Vládnout v té době nebylo jednoduché a jednání říšského sněmu bylo šancí k udržení poslušnosti a vlivu. Více se o popisované události dozvíte v nové expozici skanzenu v Modré.

foto © Wikimedia Commons

Jednota bratrská, Kunvald 1457 (565 let)

Dnes už nikdo, nebo jen málokdo ví, že dnešní Kunvald, městys pod Orlickými horami, je „kolébkou“ Jednoty bratrské. Roku 1457 odešla do Kunvaldu u Žamberka, na panství Jiřího z Poděbrad, skupina posluchačů Jana Rokycany – „bratři a sestry zákona Kristova“, kteří toužili žít podle evangelia.

Vedeni bratrem Řehořem zvaným Krajčí založili náboženskou obec „stranou velkých měst ovládaných řádem Antikrista“. Povolení jim vydal sám Jiří z Poděbrad. Vzniklé církevní společenství samo sebe nazvalo Jednotou bratrskou (latinsky Unitas Fratrum). Typickým pro první generaci byl život v ústraní, bez majetku, v odmítání lichvy a násilí. Na jaře 1467 si zvolili první kněze, selského syna Matěje z Kunvaldu, mlynáře Eliáše z Chřenovic a krejčího Tůmu z Přelouče.

Domek Na Sboru, Kunvald

Volba losem byla potvrzena ještě na další synodě 20. 8. 1467, opět ve Lhotce u Rychnova. V čele Jednoty nadále stál bratr Řehoř (1420–1474). Od nástupu Jagellonců na český trůn (1471) se Jednota bratrská rozrůstá a v časech příštích se otevírá navenek, kdy pouští od původního

odmítání přísahy i nedůvěry ke vzdělávání a vůči světské moci. V původní kunvaldské bratrské modlitebně zřídila Českobratrská církev evangelická Památník Jednoty bratrské.

Antonín Fridrich

foto © Wikimedia Commons

Zikmund a Kutná Hora (620 let)

První vyhrání z kapsy vyhání! Zikmund Lucemburský by mohl vyprávět a Kutná Hora také.

Zikmund Lucemburský na obraze malíře Pisanello, 1433

Pro mocenské hry budoucího císaře byl rok 1402 velmi důležitý. Na jaře nechal uvěznit svého bratra Václava IV., toho času sesazeného římského krále. To si ale nenechala líbit část české šlechty v čele s moravským markrabětem Joštem. Zikmund proto vyslal koncem roku vojsko proti Kutné Hoře, kde se mu podařilo uzmut Václavův poklad. To mu ale nestačilo a jeho vojáci se dopouštěli v zemi dalšího drancování až do léta 1403, kdy odešli. Kdyby Zikmund věděl, co ho čeká o 20 let později s Janem Žižkou u téhož města...

-babok-

foto © Wikimedia Commons

Historia magistra vitae

3. 11. 1622 (400 let)

Po porážce na Bílé hoře bylo na brněnské radnici vyneseno dalších **20 rozsudků smrti** nad moravskými povstalci. Na přímluvu kardinála Františka z Ditrichštejna a Karla st. ze Žerotína jim byly císařem Ferdinandem II. Habsburským tresty smrti změněny na tresty vězení na Špilberku.

12. 11. 1922 (100 let)

Český historik **Stanislav Zámečník** se narodil 12. 11. 1922 v Nivnici († 21. 6. 2011). Nacisty byl zatčen jako sedmnáctiletý a válku strávil v Dachau. Po válce vystudoval historii na Karlově univerzitě. Zkoumal historii českého protifašistického odboje a koncentračního tábora Dachau.

14. 11. 1852 (170 let)

Český právník, profesor římského práva a zakladatel české romanistiky **Leopold Heyrovský** se narodil 14. 11. 1852 v Českých Budějovicích († 17. 2. 1924). Byl rektorem Univerzity Karlovy. Jeho syn Jaroslav se stal prvním českým nositelem Nobelovy ceny.

15. 11. 1867 (155 let)

Byly vydány **zákony č. 134 a č. 135 o právé spolčovacím a shromažďovacím**. Oba zákony obsahovaly řadu omezení, ale podstatně přispěly k uvolnění a rozšíření spolkového života (např. pořádání veřejných shromáždění v uzavřených místnostech, pod širým nebem a veřejné průvody).

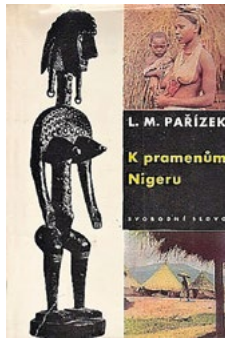
16. 11. 1632 (390 let)

„Byl poražen Albrecht z Valdštejna od krále Gustava Adolfa u **Lützenu**. V bitvě této padl veliký král švédský postřelen několika ranami.“ (Kalendář hist. národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 947) **Bitva** skončila prakticky nerozhodně, na obou stranách se účastnili vojáci českého původu.

Černá duše Ladislava Mikeše Pařízka (115 let)

Nebojte, nejde o žádného kriminálního. Byl to novinář, spisovatel a cestovatel, který zasvětil svůj život Africe.

V kovářské rodině v Českých Budějovicích se 19. listopadu 1907 narodil syn – a kdo by tenkrát tušil, jak daleko se od rodné kovadliny zatoulá. Vyučil se obchodním příručím a jako 17letý se vypravil do světa. Nejdříve do Francie a pak dál... Prožil zajímavé tři roky v cizinecké legii v severní Africe, kde se jeho dobrodružná povaha „nakazila“ černým kontinentem. A pak to šlo ráz na ráz. Cesta autem z Casablanky do Káhiry v roce 1928, v letech 1929–1930 pěší túra prvního Evropana přes Belgické Kongo, další výprava do Kamerunu a Gabunu v roce 1932 a okružní cesta Pacifikem s návštěvou

Obal knihy *K pramenům Nigeru*, 1963

Ladislav Mikeš Pařízek

Francouzské západní Afriky v polovině 30. let 20. století. Občas zaskočil domů, měnil zaměstnání, ale publikoval převážně v cizině. Stihl být i aktivním účastníkem květnového

povstání v roce 1945. Po válce se živil jako redaktor a spisovatel a v letech 1947–1948 podnikl cestu autem do Senegalu, Francouzské Guineje a Libérie. Vrcholem jeho afrických cest byla výprava k pramenům Nigeru, které spatřil a zaměřil jako první Evropan. V češtině vydal 34 knih, ve kterých popsal svoje zážitky z cest doplněné o africké pohádky a legendy. U knih po roce 1950 lze spatřit určitou poplatnost své době, cenné jsou ale jeho popisy tehdejší Afriky. Ladislav Mikeš Pařízek zemřel 28. 3. 1988 v Praze.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

Bojoval za obnovu (105 let)

V **Olešnici na Blanensku** se 8. listopadu 1917 narodil **Zdeněk Škarvada**, pozdější čs. stíhací pilot za druhé světové války v Royal Air Force. V roce 2000 byl jmenován prezidentem Havlem do hodnosti brigádního generála.

Po vyučení (1935–1937) absolvoval základní pilotní výcvik na Vojenském leteckém učilišti v Prostějově a od roku 1938 působil u stíhací letky v Pardubicích. Po okupaci Československa byl z armády 31. 3. 1939 propuštěn, ale už 29. 7. vstoupil do polského letectva v Deblinu. Během polsko-německé války padl do zajetí Rusů, odkud se mu podařilo po dlouhé internaci společně s většinou našich vojáků 26. 6. 1940 odejít přes Turecko, Egypt, Indii a Afriku a v říjnu 1940 se dostat do Anglie. Byl začleněn do R.A.F. s hodností seržanta a po výcviku v červenci 1941 přidělen k 310. československé stíhací peruti, jejím mottem bylo WE FIGHT TO REBUILD – Bojujeme za obnovu. Během hlídkového

Škarvadův příběh se stal předlohou filmu *Tmavomodrý svět*, Zdeněk na letounu Hawker Hurricane, Británie 1941

letu 4. 2. 1942 musel nouzově opustit na padáku letoun nad mořem. Konec války ho zastihl v německém zajetí. Po návratu domů sloužil v čs. letectvu jako

Brigádní generál Zdeněk Škarvada

instruktor do srpna 1950. Poté byl v důsledku politických čistek z armády propuštěn a degradován. Následně pracoval ve stavebnictví a dolech. Plné rehabilitace se dočkal až po sametové revoluci. Brigádní generál Zdeněk Škarvada zemřel 11. 5. 2013 v Ostravě a pohřben byl v rodné Olešnici.

Miroslav Foltýn

foto © Wikimedia Commons, Karel Frydrišek; archiv Zdeněka Škarvady

1487

(535 let)

Jan IV.

z Pernštejna

* 14. 11. 1487

† 8. 9. 1548

moravský zemský hejtman, vůdce české stavovské nekatolické opozice

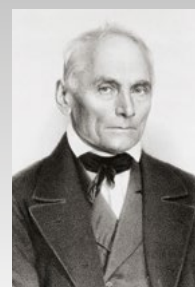

1627

(395 let)

Korunovace

Ferdinanda III. Habsburského českým králem 24. 11. 1627, iniciátora stavby mariánského sloupu na Starom. náměstí

1787

(235 let)

Jan Evangelista Purkyně

* 17. 12. 1787

† 28. 7. 1869

český fyziolog, anatom, biolog, básník, filozof, první z rytířů rodu Purkyněů

Radikální vůdce českých stavů (455 let)

Hrabě Jindřich Matyáš Thurn se narodil v tyrolském Innsbrucku 14. prosince 1567 a po otci Františku, hraběti z Thurnu a Valsassiny, měl německo-italské kořeny. Matka Barbora, rozená Šliková, pocházela z českého šlechtického rodu.

Hlavním dorozumivacím jazykem ale byla u Thurnových němčina, takže Jindřich Matyáš se česky nikdy pořádně nenaučil, i když později studoval na bratrské škole v Ivančicích a na luteránském gymnáziu ve Velkém Meziříčí. Jako osmnáctiletý se stal císařským diplomatem a v rámci své funkce navštívil Istanbul, Egypt, Sýrii a Jeruzalém. Léta 1592–1607 strávil převážně v císařské armádě, kde bojoval proti osmanským Turkům okupujícím velkou část Uher. Do politického dění v Čechách zpočátku moc nezasahoval, ale situace se změnila v době, kdy se vyhroutil boj o náboženskou svobodu. Jindřich jako horlivý protestant nabídl v roce 1609 své vojenské zkušenosti

Pražská defenestrace, 1618

nekatolickým stavům. Rychle si získal vůdčí postavení a výrazně se zapojil do bojů o Majestát císaře Rudolfa II. Patřil mezi iniciátory pražské defenestrace roku 1618, která se stala roznětkou třicetileté války. Po porážce stavovského

Jindřich Matyáš Thurn, 1625

povstání v bitvě na Bílé hoře utekl do exilu a bojoval proti Habsburkům v několika cizích armádách. Poslední léta života strávil v estonské Pernavě v blízkosti svých vnuků, kde 28. 1. 1640 následkem nachlazení zemřel. Jeho tělo bylo uloženo do rodinné hrobky v katedrále Panny Marie v Tallinu.

Marie Petrušková

foto © Wikimedia Commons

Vyhozen oknem Pražského hradu (450 let)

Český šlechtic a spisovatel Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka je známým nedobrovolným účastníkem pražské defenestrace roku 1618. Odnesl si těžké zranění hlavy, po vyléčení emigroval do Pasova a do Čech se vrátil až roku 1622.

Byl potomkem rodu, který se hlásil k Jednotě bratrské. Narodil se 1. prosince 1572 na tvrzi v Čestíně jako syn Adama Slavaty a Doroty z Kurcpachu. Vlivem jezuitských škol a své druhé matky Kateřiny z Montfortu přešel na stranu římskokatolického vyznání. Díky tomu zastával významné veřejné funkce, kdy byl mj. český královský místodržící a karlístejnský purkrabí. Po návratu do Českého království zastával opět vysoké politické pozice a až do konce života byl nejvyšším kancléřem, který směl užívat titul říšského hraběte. Roku 1630 byl pasován na rytíře Řádu zlatého rouna od španělského krále Filipa IV. Odkoupil zpět své zkonfiskované rodinné panství v Košumberku i několik statků. Byl odpůrcem poněmčování Českých

Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka, medailovina ze 17. stol.

zemí během třicetileté války a spolupracoval na nahrazení staré zemské ústavy Obnoveným zřízením zemským roku 1627. Na konci života napsal knihu

Václav Brožík, Polyxena z Lobkovic ochraňuje královské úředníky Slavatu a Martinice vyhozené z oken Pražského hradu v roce 1618

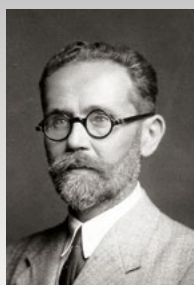
paměti Historické spisování ve 14 svazcích. Byl ženat s Lucií Otýlí z Hradce, se kterou měl tři syny. Po smrti manželky v roce 1633 se přestěhoval do Vídně, kde 19. ledna 1652 zemřel. Pochován byl v jezuitské kapli sv. Máří Magdalény v Jindřichově Hradci.

-aba-

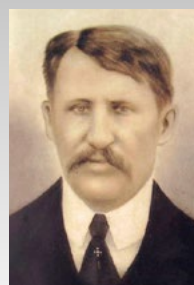
foto © Wikimedia Commons

1862
(160 let)
Emil Kolben
* 1. 11. 1862
† 3. 7. 1943
významný český elektrotechnik a podnikatel, zakladatel ČKD

1867
(155 let)
František Nušl
* 3. 12. 1867
† 17. 9. 1951
český astronom, dlouholetý předseda České astronomické společnosti

1872
(150 let)
František Lorenc
* 24. 12. 1872
† 24. 5. 1957
český profesor a esperantista, autor první učebnice esperanta pro Čechy, 1890

Historia magistra vitae

17. 11. 1952 (70 let)

V Národním divadle v Praze byla slavnostně zahájena činnost Československé akademie věd. ČSAV byla zřízena zákonem č. 52/1952 Sb. na základě České akademie věd a umění, Královské společnosti nauk a Masarykovy akademie práce, které tím de facto zanikly.

18. 11. 1862 (160 let)

V Praze bylo otevřeno tzv. **Prozatímní divadlo**, a to slavnostním představením hry **Král „Vukašín“** od Vítězslava Háška. Prvním operním představením byla opera „Vodař“ od Luigiho Cherubiniho dne 20. 11. 1862. Divadlu chyběly šatny, nicméně do hlediště se vešlo až tisíc diváků.

18. 11. 1912 (110 let)

Český archeolog **Vilém Hrubý** se narodil 18. 11. 1912 v Říkovcích († 23. 9. 1985). Původní profesí byl pedagog. Posléze byl vlastivědným pracovníkem a muzejníkem. Objevil první křesťanský kostel prokazatelně náležející do období Velké Moravy v poloze Na Valách ve Starém Městě.

25. 11. 1332 (690 let)

Vítězství královny Karla v bitvě u San Felice proti lombardským městům. Den bitvy připadl na svátek sv. Kateřiny, Karel úspěch přičítal její přimluvě, a proto ji po celý život horlivě uctíval. Poměry v Itálii byly spletité, stupňovala se nespokojenost s vládou Lucemburků.

27. 11. 1432 (590 let)

Husité se pokusili o **povstání v Bratislavě**. Jejich stoupenci ve městě jim měli otevřít městské brány (zejména Laurinskou), plán byl ale prozrazen a vůdce, moravský rytíř Petr Kutěj, byl zajat a zahynul ve vězení. Král Zikmund udělil v roce 1436 městu Bratislavě vlastní znak.

Historia magistra vitae

Prosinec 1117 (905 let)

Sbližování Přemyslovců vyvrcholilo předáním vlády knížetě Vladislava I. do rukou bratra Bořivoje II., kterého povolal do Čech. Vladislav si ponechal úděl ve východních Čechách. Již za tři roky se z nejasných příčin opět vystřídali. Bořivoj odešel od Uher, kde později zemřel.

Prosinec 1397 (625 let)

Obdobně jako v Čechách předložili i porýnští kurfiřti Václavovi **soupis požadavků a stížností**. Týkaly se Václavovy nedůslednosti v řešení říšských problémů, církevní politiky, zejména v otázce papežského schizmatu, ale i jeho postoje vůči bratru Zikmundovi Lucemburskému.

Prosinec 1427 (595 let)

Husitská polní vojska udeřila na **Kolín**, jenž byl poslední oporou panské jednoty. Město dobyla a začlenila do tábořsko-sírotčího svazu, který tvořilo na třicet významnějších královských měst. Město zůstalo **v rukou sírotčího hejtmana** Jana Čapka ze Sán až do roku 1434.

2. 12. 1897 (125 let)

V Praze a v sousedních okresech bylo **vyhlášeno stanné právo**. Předcházely mu vášnivé nacionální bouře a krvavé srážky s drancováním (vypálení a ničení mnoha objektů, ztráty na životech a zranění). Pražské prosincové nepokoje byly vrcholem národnostních konfliktů před tzv. Velkou válkou.

9. 12. 1437 (585 let)

„Umřel v Znojmě na Moravě od zapálení nohy **císař Zigmund**, uherský a český král, moudrý, srdnatý a statečný pán, ale v bitvách proti Turkům i proti Čechům nešťastný.“ (Kalendář hist. národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 996). Jeho smrtí vymřel lucemburský rod vládnoucí u nás 127 let.

Pravnuk kupce z Ferrary (175 let)

Do česko-italské rodiny se narodil 1. prosince 1847 v Ronově nad Doubravou nejstarší syn z pěti sourozenců **Antonín**. Pozdější nejvýznamnější český krajinář 19. století prožil dětství v domě na úpatí Železných hor.

Po absolvování reálného gymnázia studoval na technice v Praze (1865–1866), poté přešel na Akademii výtvarných umění. Později navštěvoval umělecké školy v Mnichově a Vídni. Po návratu do Prahy pokračoval u prof. Trenkwalda a roku 1872 podnikl studijní cestu do Uher. Následně navštěvoval ateliér historické malby Jana Sweertse. Po zapojení se do studentských protestů v roce 1875 akademii opustil a pracoval jako ilustrátor časopisu Česká včela. V té době se stala jeho žačkou známá malířka

Z Českomoravské vysočiny, 1882

Zdenka Braunerová. Při svém pobytu ve Francii (1879–1884) byl inspirován okruhem malířů tzv. barbizonské školy, seznamoval se s impresionismem a postupně dospěl k realistickému ztvárnění krajiny. K jeho vrcholným dílům lze zařadit např. obraz

Antonín Chittussi

Z Českomoravské vysočiny (1882), vystavený na pařížském Salonu, Potok v pahorkatině (1885), Krajina se zříceninou hradu Ronov (1886) a Údolí Doubravy za soumraku (1886). Antonín Chittussi zemřel po delší nemoci 1. 5. 1891 v Praze a pohřben byl na Vyšehradském hřbitově.

-mf-

foto © Wikimedia Commons; Národní galerie Praha

Spolehlivá a jistá pomoc (165 let)

V Praze byl 8. 12. 1857 zřízen „Pražský dobrovolný sbor ochranný“, čítající 36 dobrovolníků různých profesí. Záměr byl „chrániti, co jest ochrany hodno, zachrániti v každém druhu nebezpečí jak životy lidské, tak i majetek spoluobčanů dobrovolně, neohroženě a nezištně“.

Žádost na zřízení byla na c. k. ministrotžitelství zaslána 27. 11. 1857 a již 8. 12. 1857 byl souhlas udělen. První oficiální sídlo získal sbor v dolní části Václavského náměstí až 22. 10. 1890. Přes různé adresy v centru Prahy se nakonec po druhé sv. válce ustálilo sídlo v ulici Dukelských hrdinů v Holešovicích, kde bylo jedno ze stanovišť Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy dlouhá léta. Od roku 1999 je sídlem ZZS HMP budova v Korunní ulici v Vinohradech. Svým založením v roce 1867 je ZZS HMP jednou z nejstarších záchranných služeb ve světě. V roce 1910 získala záchranka první automobil, značky Laurin & Klement. Poslední vůz tažený koňmi byl odstaven až v roce 1923. Od roku 1928 bylo k dispozici již patnáct

Vůz zdravotního odboru, 1914

vozů. Po druhé sv. válce byly využívány vozy Škoda 1201 až 1203. Později to byly jugoslávské IMV a sovětské Latvie,

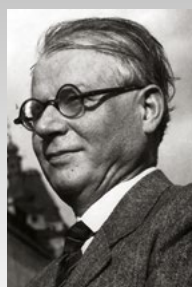
ke konci 80. let 20. století vozy Renault Master.

Pavel Edvard Vančura

foto © www.zzs-hmp.cz

1887
(135 let)
Ladislav Žemla
* 6. 11. 1887
† 18. 6. 1955
český tenista a olympionik, dvakrát držitel olympijského bronzu ze čtyřhry

1887
(135 let)
Josef Lada
* 17. 12. 1887
† 14. 12. 1957
český malíř, ilustrátor, karikaturista, scénograf, spisovatel, „otec“ kocoura Mikeše

1897
(125 let)
František Malkovský
* 5. 12. 1897
† 8. 6. 1930
český vojenský stíhací a akrobatický pilot, přezdívaný „král vzduchu“

Malíř mizející Prahy (160 let)

Český malíř a grafik Jan Bedřich Minařík se narodil 15. prosince 1862 na pražském Vyšehradě v čísle domu 25 Janu Minaříkovi (lakýrnický tovaryš) a Terezii, rozené Žaludová. Pokřtěn byl po otci Jan.

Dětství prožil v Podskalí, studoval na pražské uměleckoprůmyslové škole u prof. Františka Ženíška (1887/88) a pak přestoupil na pražskou malířskou Akademii k profesoru Maxu Pirnerovi (1888). Po roce přešel do krajinářské školy prof. Julia Mařáka, kde studium úspěšně dokončil (1896). Poprvé se představil v časopise Zlatá Praha (1890), vystavoval s Krasoumnou jednotou (1892), jeho díla se objevila na vánoční výstavě Umělecké besedy (1896) a obrazy mu otiskl i Světozor (1898). S A. Slavičkem a S. Lolkem navštívil Německo, Belgii a Francii (1907). Když mu na jaře 1914 v Podolí-Dvorcích Sokol uspořádal výstavu, Muzeum Prahy tu zakoupilo 74 jeho

Čertovka, Jan Bedřich Minařík, akvarel 37 x 51 cm

děl. Minařík se proslavil především jako malíř motivů mizející a bořené Prahy. Po roce 1897 to jsou také lesní interiéry a kritika ocenila také jeho technicky malovaná zátiší (1931). Ve vrcholném

Malíř Minařík, Kulturní adresář ČSR 1936, foto před rokem 1927

období 1907–1911 vznikají jeho „nesmrtelné“ obrazy, na kterých zachytil s osobitou poetičností předasanační podobu Josefa a některých částí Starého a Nového Města. Ucelenou kolekci Minaříkových pražských motivů „ukrývá“ Muzeum hlavního města Prahy. Jan Bedřich Minařík umírá 26. 5. 1937 v Praze.

-lgs-

foto Wikimedia Commons; Luděk Sládek

Humorista, kreslíř, fotograf (80 let)

Dušan Pálka se narodil za Protektorátu Čechy a Morava 3. listopadu 1942 v Praze. Po maturitě pracoval jako dělník na nádraží.

V turbulentním roce 1968 byl fotografem v Sociologickém ústavu Československé akademie věd. Poté žil v Londýně (1969–1971) a po návratu do socialistického, normalizačního Československa, do Prahy, pracoval jako dělník ve skladu knihkupectví. A právě tehdy začal publikovat svůj kreslený humor. V roce 1973 pak odešel

Dušan Pálka, tuš, tužka, papír: „Co vlastně ode mě chcete slyšet, doktore?“

na volnou nohu jako grafik a karikaturista. Někdy od poloviny 70. let začal fotografovat na svůj oblíbený fotoaparát Leica centrum Prahy (žánr pouliční

fotografie). Vydrželo mu to mnoho desítek let a Pražský spektakl, knihu mapující jeho fotografické práce, vydal v roce 2008. Vydal tři knihy kresleného

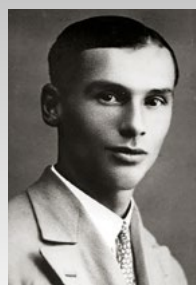

Dušan Pálka, mistr okamžiků života

humoru: Bedřich a Božena v říši divů; Co je zase tohle?; Dobrá, dobrá... (1989 a 1990). Ze zřejmých důvodů se ve svých vtipcích vyhýbal politice a svůj něžný humor stavěl na každodenních situacích, které přináší život. Dušan Pálka zemřel 17. červen 2011 v Praze a pohřben byl na Olšanských hřbitovech.

Josef Graf

foto © ČTK; Luděk Sládek

1902

(120 let)

Závěš Kalandra

* 10. 11. 1902
† 27. 6. 1950
český divadelní a filmový kritik, 1950 odsouzen k smrti v procesu s M. Horákovou

1927

(95 let)

František Šťastný

* 12. 11. 1927
† 8. 4. 2000
český motocyklový závodník, mistr ČSR 1954 a ČSSR 1966

1932

(90 let)

Jaroslav Velinský

* 18. 12. 1932
† 19. 2. 2012
český spisovatel, trampský písničkář přezdívaný Kapitán Kid

Historia magistra vitae

10. 12. 1717 (305 let)

Císař Karel VI. vydal **patent o novém pronásledování evangeliků**. Byl namířen zejména proti dovozu (pašerákům) evangelických knih a proti jejich vlastníkům. Reskriptem z 29. 8. 1721 bylo pronásledování nekatolíků soustředěno do rukou necírkevních orgánů. Patent nebyl moc respektován.

13. 12. 1697 (325 let)

Český sochař a řezbář **Lazar Widemann** se narodil 13. 12. 1697 v Plzni († 29. 1. 1769). Je zařazován mezi nejvýznamnější představitele českého vrcholně barokního sochařství. Byl nejvýznamnější a zřejmě nejtalentovanější z generace těsně navazující na Matyáše Bernarda Brauna.

22. 12. 1902 (120 let)

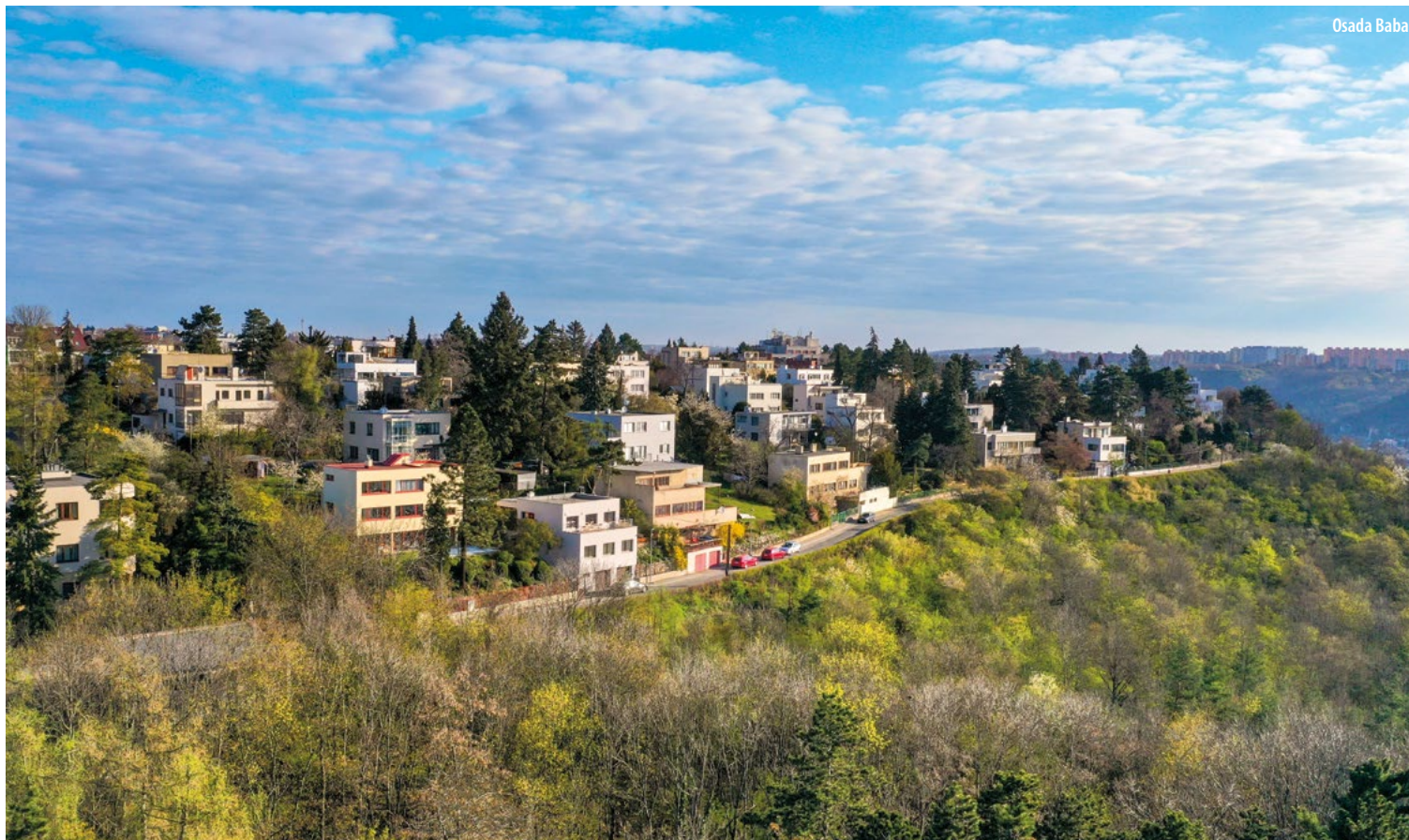
V Bohumíně byl zahájen **provoz koňské tramvaje**. Záhy byl nahrazen parní tramvají (13. 10. 1903) a následně elektrickou (23. 9. 1916). Důvodem bylo spojení nádraží v Novém Bohumíně se Starým Bohumínem. Délka provozní trati byla 4,4 km, rozchod 760 mm. Provoz byl ukončen 1. 8. 1973.

23. 12. 1817 (205 let)

Vydán patent o zavedení nové berní soustavy, jejímž základem měl být přesný soupis a trigonometrické měření veškeré půdy. Vyměřovací komise současně stanovily bonitu a výnosnost každé parcely. Zdlouhavé **práce na tzv. stabilním katastru** trvaly až do roku 1861.

31. 12. 1992 (30 let)

Ve 24:00 **zaniklo** po 74 letech **Československo** rozpadem České a Slovenské Federativní Republiky. Vznikly dva nové samostatné státy Česká republika a Slovenská republika. Rozdělení známé v anglických médiích jako „sametový rozvod“ bylo ve světě přijato vesměs pozitivně a s obdivem.

Osada Baba součástí Evropského dědictví

Označení Evropské dědictví, které vzniklo rozhodnutím Rady Evropy a Evropského parlamentu, je udělováno pamětihodnostem, které oslavují a symbolizují evropské ideály, hodnoty, historii a integraci.

Jde o prestižní ocenění Evropské unie, které doplňuje další iniciativy, např. Seznam světového dědictví nebo evropské kulturní trasy Rady Evropy, a má přispívat k upevnění pocitu sounáležitosti evropských občanů s EU na základě společných hodnot, historie a kulturního dědictví.

Experimentální sídliště Osada Baba v pražských Dejvicích je jedním z příkladů funkcionalistické architektury meziválečného Československa. Soubor třiatřiceti rodinných domů byl postaven v letech 1932–1936 z iniciativy Svazu československého díla za účasti špičkových architektů té doby. Výstavba myšlenkově navazovala na síť obdobných avantgardních výstav realizovaných z iniciativy německého spolku Deutscher Werkbund a jeho místních poboček, tj. vzorového Weissenhofu ve Stuttgartu a čtyř dalších sídlišť v Brně (Nový dům), Vratislavi (WuWa), Curychu (Neubühl) a Vídní (Lainz).

Výstavní kolonie Baba – poutač od Ladislava Sutnara

webové stránky věnované jak samotné osadě, tak i ostatním lokalitám těchto funkcionalistických spolků. Přímo v místě Osady Baba je plánováno umístění infokiosku s informacemi jak o historickém kontextu vzniku lokality, tak o jednotlivých domech, a dále instalace informačních panelů a směrových tabulí pro lepší orientaci návštěvníků. V souvislosti s uděleným oceněním jsou plánovány i další prezentační aktivity, mj. aplikace, komentované prohlídky či spolupráce se školami za účelem atraktivní prezentace Werkbundu mladé generaci.

Na počátku roku 2022 byla pod vedením IPR

Síť experimentálních sídlišť

Význam lokalit sídlišť Werkbundu a snaha o jejich udržitelný rozvoj, spočívající v jejich zachování pro budoucí generace, měla v roce 2013 za následek navázání užší spolupráce mezi jednotlivými městy pod pracovním názvem Síť experimentálních sídlišť Werkbundu. Několikaletá spolupráce, kladoucí si za cíl šíření povědomí o tomto kulturním dědictví, vyústila v roce 2020 v udělení ocenění Evropské dědictví (EHL – European Heritage Label) celému mezinárodnímu projektu „Werkbund Estates in Europe 1927–1932“, jehož je obytný soubor domů na pražské Babě součástí. Každoročně také probíhají pracovní setkání zástupců sítě, kde jsou koordinovány kroky ke společné prezentaci jednotlivých lokalit. Poslední takové setkání proběhlo na podzim tohoto roku ve Vídni, po pauze způsobené pandemií, a mimo jiné zde bylo dohodnuto vydání společného informačního letáku

ve všech jazycích sítě, tvorba společného loga sítě v rámci letní školy ve Vídni ve spolupráci s vysokými školami uměleckého zaměření či tvorba společné webové prezentace.

Za účelem přiblížení aktivit Werkbundu odborné i laické veřejnosti a pro zajištění plánovaných aktivit, souvisejících se zachováním a zvýšením informovanosti o lokalitě Osada Baba, vznikly

Praha ve spolupráci s ateliérem ARCHUM Architekti dokončena nová Koncepční studie revitalizace sídliště Baba a jeho okolí, která navrhuje úpravy veřejných prostranství s ohledem na původní vzhled v době výstavby obytného souboru Baba. Cílem nové studie je podpora, zachování a rozvoj historické hodnoty na základě udržitelné památkové ochrany, zkvalitnění obytného prostředí pro místní obyvatele a vytvoření kvalitního zázemí včetně technické infrastruktury této výjimečné lokality.

www.baba1932.com
www.iprpraha.cz/sidlistebaba

MUSICA FLOREA
20. festivalový cyklus | Musica Florea Bohemia 2022

30 let souboru Musica Florea

Hammerklavier v hudbě 18. století

23.11. Kútná Hora, Refektář GASK

24.11. Praha, Pálffyho palác

Vstupenky na www.gout.net

www.musicaflorea.cz

Finančně podpořilo:

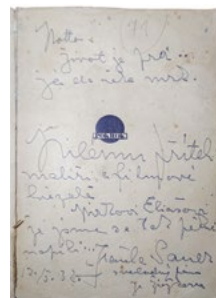
Franta Habán ze Žižkova (140 let)

Franta Sauer byl anarchista, pašerák, herec, zpěvák, spisovatel i příslušník pražské bohémy. Byl nerozlučný kamarád Jaroslava Haška a první nakladatel jeho Švejka.

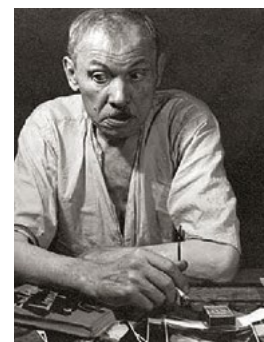
Franta (*4. 12. 1882) byl sedmé z osmi dětí. Jeho otec Jan (1845–?) se živil do úrazu na dráze jako posunovač, poté jako pouliční prodavač párků, a matka Barbora Hájková jako služka. Přestože byli rodiče negramotní, Franta hodně četl, což mu nezabránilo několikrát propadnout. Vyučil se zámečnickem, ale živil se jako podomní obchodník, zpíval po hospodách, měl prádelnu s mandlem, byl pojišťovací agent banky Slavie, lampář, zřízenec pohřebního ústavu, filmový statista, publicista a pašerák tabáku a cukerinu. Když po první světové válce bydlel na Žižkově s matkou a sestrami v Jeronýmově ulici, nastěhoval se k němu kamarád Jaroslav Hašek se svou druhou ženou Šurou. Založil Českou anarchistickou federaci (1918–1920), v letech 1911–1935 psal pod pseudonymy Fr. Habán, Franta Habán ze Žižkova anebo Franta Kysela do řady deníků a časopisů. Vydával politické komentáře, básně, kratší prózy a napsal hry: Franta Habán ze Žižkova (1933),

Autobiografická kniha
Pašeráci, 1929

Věnování 3. 5. 1932 Miroslavu
Eliášovi (1899–1938),
novináři, malíři, herci,
spisovatel a pedagogovi

František Sauer

Haškův poslední podnik (1946). Před kamerou se objevil v řadě filmů, třeba v Čapkových povídkách (role opilce, M. Frič 1947). Podíl Franty na stržení mariánského sloupu na Staroměstském náměstí 3. 11. 1918 rozvášněným davem není prokázán. Za Protektorátu byl snad na udání zatčen gestapem a umístěn do Malé pevnosti v Terezíně, odkud byl na jaře 1945 propuštěn s tuberkulózou. Zemřel v Nemocnici pod Petřínem 26. 3. 1947 a pohřben byl na Olšanských hřbitovech.

Luděk Sládek

Navštivte ŠKODA Muzeum a výrobní závody ŠKODA AUTO v Mladé Boleslavi a seznamte se s fascinující historií společnosti ŠKODA AUTO sahající až do roku 1895.

Individuální prohlídka je možná kdykoliv v rámci otevírací doby. Prohlídku s průvodcem a exkurzi do výrobních provozů ŠKODA AUTO si rezervujte předem na muzeum.skoda-auto.cz/prohlidky Otevřeno je denně od 9.00 do 17.00.

Prohlídku muzea je možné spojit s návštěvou **Rodného domu Ferdinanda Porscheho** ve Vratslavicích nad Nisou v rámci kombinovaného vstupného.

@skodamuzeum

ŠKODA Muzeum, tř. Václava Klementa 294, Mladá Boleslav
T: +420 326 832 038, muzeum.skoda-auto.cz

ŠKODA
Muzeum

Mělník v zimě

Výroba betlémů Příbram

Advent a tradice na dosah ruky

Chcete letošní advent prožít v duchu tradic? Ve středních Čechách jsou na dosah ruky. Prohlédněte si betlémy, nazdobte s dětmi perníčky, nechte se unést krásou svátečně vyzdobených stromů a ve skanzenu poznejte vánoční zvyky.

Vytvořit ručně vyřezávaný betlém je prací na celý život, která si zaslouží obdiv – obzvláště v čase předvánočním. K největším betlémařským oblastem v Čechách patří Příbramsko, jehož charakter určoval po staletí nejen zdejší těžký průmysl, ale také náboženství, jehož centrem byla Svatá Hora. I proto se v příbramských betlémech objevují postavičky havířů vyřezávané především ze dřeva, kterého bylo v okolí dolů dostatek. Vánoční řemeslo tu dodnes žije díky betlémaři Jánovi Chvalníkovi, jehož díla můžete obdivovat v Muzeu Bohutínska na bývalém dole Řimbaba. Typické příbramské betlémy jsou k vidění také v Hornickém muzeu Příbram. Určitě je poznáte na první pohled – jsou totiž zdobeny rozdrčeným galenitem z rudných šachet a dalšími minerály, které příbramští havíři nacházeli pod zemí.

Největší loutkový betlém u nás se ukrývá v Muzeu betlémů Karlštejn. Rozkládá se na ploše neuvěřitelných 80 m². Vedle tří králů malému Jezulátku přináší dary také 10 nejvýznamnějších českých panovníků v čele s Karlem IV. Tím ale zdejší sbírka betlémů rozhodně nekončí, v muzeu najdete betlémy ze dřeva, z vosky, cukru nebo chleba. Tak jako každý rok, i letos budou od začátku adventu minimálně do Tří králů k vidění také betlémy z čerstvě napečených voňavých perníčků.

Přímo v Císařském sále Rytířského paláce na hradě Karlštejn letos 11. prosince zazní Česká mše

vánoční. Věděli jste, že její autor Jakub Jan Ryba žil a tvořil ve středočeském Rožmitále pod Třemšínem? Na Berounsku se vydejte také do Muzea

Muzeum betlémů Karlštejn

Vyzkoušejte si tradice ve skanzenu Vysoký Chlumeč

českých Vánoc v Ořechu. Tématem letošní sezónní expozice budou andělé.

Další betlémy si zajedte prohlédnout do Regionálního muzea Mělník. Na výstavě Půjdem spolu

do Betléma (16. 11. – 6. 1.) si přijdou na své milovníci tradic, zájemci o historická fakta i děti. Ty potěší také dílničky, ve kterých si mimo jiné budou moci nazdobit perníčky.

Betlémy, perníčky... a co dál? Vánoční stromy! Na zámku Loučeň se letos již popáté těšte na Příběh vánočního stromečku – zámecké komnaty tradičně zkráslí více než dvacítkou speciálně nazdobených stromečků. Letošní téma zní: Radosti Evropy – jaké radosti dala Evropa světu.

Netradiční zážitek na vás čeká ve skanzenu Vysoký Chlumeč: ve svátečně nazdobených světnicích si vyzkoušíte tradiční lidová řemesla a seznámíte se s lidovými zvyky zimního období. Rezervujte si návštěvu a využijte jedinečné příležitosti a navštivte skanzen v období, kdy běžně bývá zavřený.

Střední Čechy

Další inspirace k adventním výletům
www.strednicechy.cz

Infocentrum Čáslav zve na Advent na dotek

Prožijte čtvrtou adventní neděli v královském městě

Čtvrtá svíčka na adventním věnci je spojena s láskou. Přijďte se o ni podělit do Čáslavi a zlatou adventní neděli **18. prosince** prožít naplno. Blízká setkání a atmosféru tradičního ducha Vánoc podtrhne benefiční koncert v kostele sv. Petra a Pavla. Chybět nebude ani kuchařská show známé hvězdy.

Čáslavské íčko pro vás otevře ve **13 hod.** Ve **14 hod.** před kostelem sv. Petra a Pavla vystoupí se svojí kuchařskou show známá herečka, modelka, moderátorka a kuchařka Markéta Hrubešová. Díky hotelu Grand bude připraveno také něco na zahřátí. O hlavní bod programu se postará pěvecký sbor domova Laguna Psáry, který nabízí dětem, mládeži i dospělým s mentální retardací nejen profesionální speciálně pedagogickou péči, výchovu a vzdělávání. Benefiční koncert proběhne od **16 hod.** v kostele sv. Petra a Pavla.

Proč právě k nám?

- Výtěžek z dobrovolného vstupného poputuje na charitativní účely.
- Nezaměnitelná vánoční atmosféra v kostele sv. Petra a Pavla.
- Kuchařská show Markéty Hrubešové.

Infocentrum Čáslav

Zastavte se u nás a my vás rádi provedeme historickými památkami Čáslavi. Patří sem například vyhlídková věž kostela sv. Petra a Pavla, Otakarova bašta nebo Žižkova síň. Jsme tu pro vás po–pá 8–16 hod., so 8–12 hod.

INFORMAČNÍ
CENTRUM ČÁSLAV

www.infocaslav.cz

Co Skryje neskryjí

Asi 7 km dlouhá procházka okolím obce Skryje v chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko vás zavede k soutěsce s vodopádem v přírodní rezervaci Jezírka. Projdete místy, kde žijí chránění obojživelníci a kde život dávno minulý připomíná množství zkamenělých živočichů.

Na vodě i na souši

Na konci obce, kousek od modré turistické značky, leží malé, ale o to cennější chráněné území. Evropsky významná lokalita V Hlinišťatech je bývalou dobývkou jilu. Po ukončení těžby zde vznikl malý rybníček, který nemá žádný pravidelný vodní přítok a nežijí v něm ryby. Proto se tu daří obojživelníkům, jejichž larvy ryby s oblibou konzumují. Žijí tu čolci – velký, horský a obecný – nebo vzácná žába kuňka žlutobřichá.

Skalnatá soutěska s vodopádem

Za rybníčkem odbočte doprava na polní cestu. U lesa se napojíte na značenou trasu, kterou dojdete až do přírodní rezervace Jezírka. Roste tu velké množství druhů dřevin a některé jsou docela vzácné. Třeba jedovatý jehličnan tis červený. Na skalách spolu rostou pichlavý jalovec obecný, listnatý keř jeřáb muk nebo zakrslý dub letní. Od soutěsky trasa výletu chvíli pokračuje po neznačené trase. Odbočte tedy skrz údolí Zbizožského potoka, až dojdete na červenou značku, která vás dovede zpět do Skryjí.

Čolek obecný

Muzeum a trilobití stezka

Ve Skryjích můžete navštívit malé regionální muzeum. Kromě historie obce a nedaleké zříceniny hradu Týřova je expozice věnovaná také paleontologické minulosti území. Zkameněliny trilobitů, ostnokožců či ramenonožců jsou staré stovky milionů let a pocházejí z různých lokalit v okolí. Hned za muzeem začíná asi tříkilometrová naučná stezka Po stopě trilobita.

Do přírody se s námi můžete vydat i jinam. Stačí si vybrat.

www.snamidoprirody.cz
www.nature.cz

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

foto © Jan Lehotský

Adventní slavnosti v Kralupech nabídnou širokou škálu zábavy

KRALUPY
NAD VLTAVOU

Kterak je pro Kralupy nad Vltavou nově zrekonstruované Palackého náměstí důležité, to se ukazuje při každé sváteční příležitosti.

Kralupský městský úřad

Čerti Krampusáci také letos plánují pochod městem

Během letošních adventních oslav tomu nebude jinak. Organizátoři tentokrát naplánovali bohatý program na všechny předvánoční víkendy, což je počín vpravdě úctyhodný. Pomyslná startovní páska bude přestřižena v sobotu 26. 11., a to zejména slavnostním rozsvícením vánočního stromu. Chybět rovněž nebude adventní jarmark, jenž každoročně přiláká velkou pozornost návštěvníků. Ještě větší show však bude k vidění hned druhý den v neděli (27. 11.), kdy se v Kralupech na velkém pódiu představí hudebník a zpěvák David Koller. Na své si kromě jiného přijdou také děti, jež se dočkají nejedné vánoční písničky či tradičních dílniček. Kurážnější jedinci pak jistě

ocení zuřivě pekelnou taškařici čertů Krampusáků, kteří se po roce znovu chystají na pochod městem. Stane se tak v neděli 4. 12. Zklidnění posléze přinese čtvrteční (8. 12.) Vánoční koncert Markéty Wagnerové a hostů v KD Vltava, na nějž v neděli (11. 12.) naváže adventní vystoupení Štěpána Raka a jeho skupiny (kostel Nanebevzetí Panny Marie a svatého Václava). Bujaré vánoční veselí v posledním předvánočním víkendu (17. 12., KD Vltava) protne speciální set Václava Marka a jeho Blue Star, tentokrát orientovaný na atmosféru prvorepublikových Vánoc.

www.mestokralupy.cz

foto © Aleš Levý

Tipy na zimní výlet do Příbrami

Zimní čas nemusí znamenat konec výletům a poznávání nových míst. Naopak. Přijměte pozvání do Příbrami a vychutnejte si místní předvánoční atmosféru.

Příbramské betlémy

Atmosféra Vánoc v Hornickém muzeu

Jak trávili čas adventu a Vánoc v minulosti havíři, se dozvíte v Hornickém muzeu Příbram, které na závěr roku připravilo program Vánoce v hornickém domku a Štědrovečerní šichtu v Prokopské štolě. Někdejší slávu příbramského dolování připomíná Hornické muzeum Příbram ve

Výhled ze zasněženého Plešivce

třech prohlídkových okruzích – Důl Vojtěch, Anenská šachta a Ševčinský důl.

Adventní zastavení na Svaté Hoře

Svatá Hora – raně barokní areál s kostelem Nanebevzetí Panny Marie, ambity a bohatou výzdobou shlíží na Příbram už více než tři století. Protože Příbramsko patří k největším betlémařským oblastem v Čechách, můžete od 18. 12. 2022 do 1. 1. 2023 i zde navštívit tradiční výstavu unikátních příbramských betlémů, které jsou zdobeny minerály z místních dolů a postavičkami havířů při práci.

Vánoce v hornickém domku

Zimní romantika kousek za Příbramí

Brdy jsou nejvyššími horami ve vnitrozemí Čech. Jejich zasněžené vrcholky lákají k příjemným zimním výletům. Vydejte se na místa, která jsou v Brdech v zimě nejkrásnější. Inspiraci najdete na brdyapodbrdsko.cz.

Informační centrum města Příbram
Pražská 129, Příbram I
bezplatná linka: +420 800 555 600
mobil: +420 773 747 843
e-mail: info@pribram.eu
www.poznejpribram.cz

PŘÍBRAM

LISTOPAD 2022

3.11. AK. MAL. RENÁTA KAISEROVÁ
VERNISÁŽ JUBILEJNÍ VÝSTAVY KLDENSKÉ AKADEMICKÉ MALÍŘKY A ŠKOLIČKY VĚJÍŘEK
UVEDE IRENA VEVERKOVÁ, ZÁMECKÁ GALERIE, 17.00

10.11. MICHAEL HANKE
VERNISÁŽ VÝSTAVY SVĚTOZNÁMÉHO FOTOGRAFA, DRŽITELE CEN WORLD PRESS PHOTO A CZECH PRESS PHOTO, KABINET FOTOGRAFIE, 17.00

22.11. beseda s autorem výstavy, 17.00

PROSINEC 2022

10.12. STŘÍBRNÁ SOBOTA
na zámku
VÁNOČNÍ ATMOSFÉRA, ZPÍVÁNÍ, DÁRKY NA RUKODĚLNÉM TRHU, BARBORY, LUCIE, MIKULÁŠ A DALŠÍ POSTAVY STAROČESKÉHO ADVENTU, ZÁMEK, 10.00

15.12. POCTA VÁLOVKÁM
VERNISÁŽ VÝSTAVY K VÝROČÍ 100 LET OD NAROZENÍ FENOMÉLNÝCH KLDENSKÝCH VÝTVARNIC, ZÁMECKÁ GALERIE, 17.00

28.12. VÁNOČNÍ MŠE
TRADIČNÍ MŠE, KAPLE SV. VAVŘINCE, 18.00

více na: www.kladenskyzamek.cz

Nově vás po Slaném provede kluk z městského znaku!

„Pozdrav Pán Bůh. Jmenuji se Valentýn a jsem kluk ze znaku královského města Slaný. Pro ty, co mě znají jako Bořka, je to jen můj umělecký pseudonym. Ve znaku už jsem nějaký ten čas, a tak budu tím nejlepším průvodcem historií města.“

Touto větou vás v novém propagačním videu královského města Slaný uvítá kreslená postavička Valentýna, kluka ze znaku, který bude vaším průvodcem. Videospot vznikl během celého letošního roku a měl by pomoci zvýšit povědomí a zájem o město, nalákat turisty a u místních podporovat patriotismus. Natáčelo se na atraktivních místech města a záběry jsou opravdu netradiční. Při tvorbě videa však nešlo jen o sekvenci záběrů, je zde vtipným způsobem shrnutá historie města se všemi milníky, které ovlivnily jeho další rozvoj. „Zvažovali jsme, jestli do něčeho takového jít, a došli jsme k tomu, že by tato forma propagace mohla být efektivnější než tištěné materiály. Cítili jsme na rodiny s dětmi, proto je i zpracování celého spotu hravě

a i výběr hlavního „hrdiny“ byl od začátku jasný,“ řekla Zoja Kučerová ze slánského infocentra. „Při rozhodování nám pomohla i výzva Středočeského krajského úřadu z Programu 2022 pro poskytování dotací na podporu turistických informačních center Středočeského kraje, kde byla možnost zažádat si o dotaci. Tento záměr také podpořila destinační oblast Kladensko-Slánsko, a když nám byla dotace schválena, už jsme neváhali.“ Videospot se brzy objeví na stránkách infocentra www.infoslany.cz a všichni jeho tvůrci už se těší na ohlasy diváků.

Videospot není zdaleka to jediné, co nás před koncem roku zaměstnává. Jako každoročně pořádáme **Adventní vycházku** s překvapením do slavnostně rozzářeného města. Zakončení vycházky

v gotickém kostele sv. Gotharda, kde zazní i několik vánočních písní, je vždy velkým zážitkem a naladí všechny účastníky na atmosféru adventu.

Máme navíc plné ruce práce se zpracováním daru, který věnovala do naší **unikátní sbírky slánek** paní Hana Vaňková. Jedná se o 700 dvojic (slánky + pepřenky) a my usilujeme o to, aby byl v co nejkratší době zpřístupněn návštěvníkům.

Zároveň přemýšlíme i o nadcházející turistické sezoně. A protože každý další rok hledáme nové a atraktivní cíle, rádi bychom v roce 2023 umožnili zájemcům vstup do historických sklepů města formou komentovaných vycházek.

Infocentrum Pod Velvarskou branou
ve Slaném pořádá

9. 12. 2022 od 20:00

ADVENTNÍ VYCHÁZKU
s překvapením

Předprodej vstupenek bude zahájen
v infocentru od 10. 11. 2022
Vstupné: dospělí 80 Kč, děti 60 Kč.

Královské město Slaný

aneb začalo to všechno žizni !?!

Valentýn, kluk ze znaku města Slaný, vás v nové video pozvánce provede krásami i zajímavostmi královského města pod Slánskou horou.

Video vzniklo za podpory Středočeského kraje dotací z Programu 2022 na podporu turistických informačních center Středočeského kraje a najdete ho na stránkách Infocentra Pod Velvarskou branou www.infoslany.cz

Středočeský kraj

Infocentrum Pod Velvarskou branou Slaný
Velvarská 136/1, 27401 Slaný
tel.: +420 312 523 448
mobil: +420 728 842 924
e-mail: ic@infoslany.cz
www.infoslany.cz

Hořický pašijový film (125 let)

Za první hraný film točený na území Čech je považován snímek *The Horitz Passion Play*. Točil se roku 1897 v Hořicích na Šumavě v americké produkci a premiéru měl 22. listopadu 1897 v Akademii hudby ve Filadelfii.

Pašijový dům v Hořicích na Šumavě

Pašijové hry v Hořicích na Šumavě mají doloženou tradici od roku 1816. Původním autorem her přibližujících život Ježíše Krista byl hořický tkadlec a sběratel Paul Gröllhes, který sepsal text hry *Utrpení a smrt našeho Pána Ježíše Krista – truchlohra o pěti jednáních s předehrou*. K rozšíření věhlasu hořických pašiji přispěl Josef J. Ammann, českokrumlovský gymnaziální profesor, sepsáním nových textů v 80. a 90. letech 19. století. To

foto © Fotostudiér Seidel

Jordan Wiltschko, představitel Ježíše Krista v Hořických pašijových hrách

s vybudováním tzv. Pašijového domu pro provozování představení a jeho otevřením 25. června 1893 mělo vliv na přilákání desítek tisíc návštěvníků a šíření pověsti hořických pašijových her i v zahraničí.

V roce 1896 byl mezi návštěvníky americký zástupce bratří Lumièrů Charles Smith Hurd a ten domluvil s místními herci realizaci filmového záznamu. Pro projekt pak získal producenty Marca Klawa a Abrahama Erlangera, kteří zajistili filmový štáb. V roce 1897 tak bylo natočeno až 65 živých obrazů a přibližně 1 524 metrů filmu.

Miroslav Foltýn

Láska mezi horami a květinami (80 let)

Život Věry Komárkové protkávala jedna velká láska ve dvou podobách. Neživá příroda v podobě hor a živá příroda ve formě botaniky.

Budoucí botanička a průkopnice ženského horolezectví se narodila 25. prosince 1942 v Písku a už v 16 letech zahájila studia botaniky na Karlově univerzitě. Chuť toulat se ji dovedla k emigraci do USA

Věra Komárková na univerzitě v Coloradu

v roce 1968. Profesně se zabývala botanikou na universitě v Coloradu, ale průběžně si odsakovala do výšek. V roce 1976 zdolala nejvyšší horu Severní Ameriky Denali (dříve Mount McKinley) a o dva roky později vystoupala s kolegyní Irene Millerovou na Annapurnu. Největší úspěch dosáhla v roce 1984, když spolu se Slovenkou Dinou Štěrbovou pokořily jako první ženy šestou nejvyšší horu světa Čo Oju (8 201 m).

-babok-

foto © Wikimedia Commons

Adventní Jindřichův Hradec

Vánoční čas je v každém z nás

K Jindřichovu Hradci patří zcela neodlučitelně Krýzovy jesličky. Jedná se o unikátní největší lidový mechanický betlém na světě, který najdete v Muzeu Jindřichohradecka, a jeho návštěvu si rozhodně nenechte ujít.

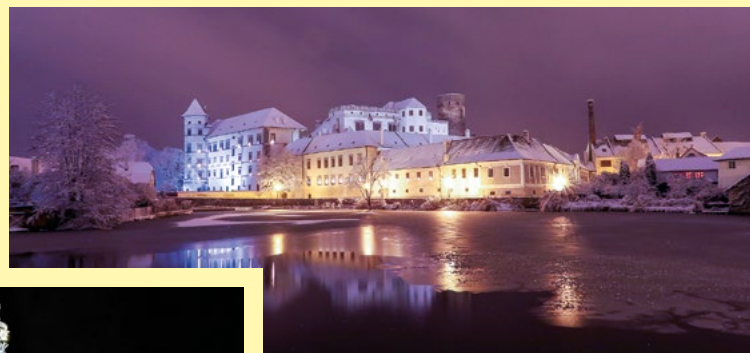

První adventní víkend 25.–27. 11. 2022 proběhne v Jindřichově Hradci tradiční, již 7. ročník festivalu JINoHRÁtky aneb Dejte děti do jeslí. Po celý víkend budou probíhat workshopy pro rodiče s dětmi, prodej výrobků chráněných dílen, vernisáž výstavy betlémů Ilony Klawitter. Jako doprovodný program vás čeká vystoupení pěveckého sboru Smetana, dětského pěveckého sboru Nova Domus nebo například loutkové divadelní představení Víti

Marčička v minoritském klášteře a kostele sv. Jana Křtitele.

26. 11. se na náměstí Míru slavnostně rozsvítí vánoční strom, který bude zdobit centrum města až do Tří králů.

O druhém adventním víkendu, 3. a 4. prosince, si rozhodně nenechte ujít návštěvu tradičních Adventních dnů na státním hradu a zámku. Návštěvníci se mohou těšit na tržiště s originálním

zbožím a nabídkou slaných, sladkých nebo třeba i magických specialit na II. a III. zámeckém nádvoří. Program obou víkendových dnů nabídne hudební, taneční a divadelní vystoupení. Jistě nejen dětské návštěvníky potěší živá zvířátka na III. nádvoří a výstava sokolnických cvičených dravých ptáků. Svě dovednosti předvedou umělečtí řezbáři, kováři, skláři, hrnčíři, pletáři košíků, dřevosochaři, k dispozici budou malé tvůrčí dílny. Jako vždy bude v provozu více než 500 let stará černá kuchyně.

Až do konce prosince si můžete užít spoustu slavnostních svátečních koncertů v kostelích, kaplích nebo kulturním domě Střelnice.

Infocentrum Jindřichův Hradec
infocentrum.jh.cz

Pivovar Plzeňský Prazdroj

V pivovaru Plzeňský Prazdroj vaří nejen pivo, které zná celý svět, ale nabízí i spoustu zážitků, na které budete rádi a dlouho vzpomínat. Poznejte příběh jedinečného piva, které inspirovalo celý svět, na prohlídkové trase Pilsner Urquell. Projdete se autentickými místy pivovaru, zjistíte, z jakých surovin se slavný ležák vyrábí, a nahlédnete i do samotného srdce pivovaru, do historické a současné varny.

Vrcholem prohlídky je degustace nefiltrovaného a nepasterizovaného piva Pilsner Urquell načepovaného přímo z ležáckých dubových sudů v historických sklepech. Nebo využijte nabídky zážitkových programů, které pivovar nabízí. Postavte se sami přímo za výčep nebo posedte s přáteli na šalandě v pivovarských sklepech s pivem čepovaným přímo z ležáckého sudu.

Prohlídky i zážitkové programy rezervujte na e-mailu reservations@asahibeer.cz nebo na telefonním čísle +420 377 062 888.

Více informací najdete na www.prazdrojvisit.cz.

Pivovar Velké Popovice

Příběh malebného pivovaru, který se nachází jen 15 kilometrů od Prahy, se začal psát už roku 1871 díky významnému průmyslníkovi své doby – baronu Františku Ringhofferovi II. Nenechte si ujít prohlídky pivovaru, během nichž můžete nahlédnout pod pokličku samotným sládkům a pozdravit se osobně s kozlem Oldou.

V nabídce pro opravdové milovníky Kozla samozřejmě nechybí ani oblíbená škola čepování piva.

Objednejte si zážitek: +420 323 683 425 nebo napište na exkurze@kozol.cz.

Více informací na www.kozol.cz.

Zažijte hořký pivovar Radegast

Prohlídka jednoho z nejmodernějších pivovarů v České republice, kde ochutnáte správně hořké pivo Radegast, stojí za to! Nahlédnete do historie i současnosti výroby piva Radegast. Základní kámen byl v Nošovicích položen v roce 1966, první várku piva uvařil sládek Jaromír Franzl o čtyři roky později.

Pro zvědavé skupinky přátel či kolegů je přímo v pivovaru k dispozici také Radegastova škola čepování, během které odhalíte tajemství čepování piva. Zábavnou formou vám budou představeny správné zásady péče o pivo, které by měl znát každý hospodský.

Objednejte si zážitek na tel. +420 558 602 566 nebo napište na e-mail exkurze@radegast.cz. Více informací na www.radegast.cz.

Kdo to ví, odpoví...

1. Které zvíře symbolizuje pivo z pivovaru Velké Popovice?

a) zajíc   b) kozel   c) bažant

2. Kolikáté narozeniny oslavilo pivo Pilsner Urquell letos v říjnu?

a) 180 let   b) 190 let   c) 170 let

3. Ve kterém roce byl položen základní kámen pivovaru Radegast?

a) 1966   b) 1899   c) 2010

Své odpovědi nám posílejte do 5. prosince z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce.

Deset autorů správných odpovědí obdrží od Pivovaru Plzeňský Prazdroj zajímavé ceny.

Adventní čas ve Zbirohu

- 27. 11. Adventní trh, rozsvícení vánočního stromu, ohňostroj – náměstí
- 1.–23. 12. Ježíškova vánoční pošta – proluka
- 4. 12. Čertovská vycházka
- 7. 12. Česko zpívá koledy, vánoční jarmark žáků ZŠ
- 9. 12. Otázky Tondy Procházky – talk show s Petrou Černou a Ivou Hüttnerovou – kino
- 10. 12. Vánoční jarmark a vánoční koncert – zámek Zbiroh
- 13. 12. Vánoční kulturní odpoledne pro seniory – zámek Zbiroh
- 19. 12. Vánoční koncert ZUŠ V. Vačkáře – kino Zbiroh

- 22. 12. Vánoční koncert – kostel sv. Mikuláše
- 23. 12. Rozdávání betlémského světla zbirožskými skauty – proluka

Informační centrum Mikroregionu Zbirožsko
 Masarykovo nám. 624, 338 08 Zbiroh
 tel.: +420 373 749 521
 e-mail: infocentrum@zbiroh.cz
www.zbiroh.cz

Ideální učitel? (140 let)

Jak by měl vypadat ideální učitel? Kromě své odbornosti by měl utvářet i společenský prostor kolem sebe.

Josef Blekta

Josef Blekta se narodil v Podolí u Bouzova 21. prosince 1882. Studia na gymnáziu v Olomouci doplnil o další vzdělání na učitelském ústavu v Přerově. Vyučoval přírodní vědy na měšťanských i odborných školách v Prostějově a v roce 1932 se stal ředitelem školy v Plumlově. Svůj čas také věnoval přípravě pro vyhlášení chráněných území nebo popularizaci přírodních zajímavostí regionu. Stál u zrodu Krajinického musea v plumlovském zámku. Sháněl a třídil sbírky, organizoval výstavy a prováděl návštěvníky. Za svou dlouholetou pedagogickou a badatelskou činnost byl několikrát oceněn. Josef Blekta zemřel 7. listopadu 1960 v Plumlově.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

Konstantinovy Lázně

Konstantinovy Lázně leží ukryty uprostřed lesů severozápadně od Plzně v jedné z ekologicky nejčistších oblastí České republiky. Doposud neobjevený kus naší země, pro všechny, kdo hledají klid a ticho.

Prusíkův pramen

a cév, ale i lidé s nemocemi pohybového aparátu, nervové soustavy či s cukrovkou, především s jejími cévními a nervovými komplikacemi.

Samotné lázně nabízejí relaxaci v rozlehlém parku. Okolní příroda je přímo stvořená pro pěší a cyklistické výlety, které návštěvníky zavedou za řadou zajímavých památek.

Starý altán Prusikova pramene

Léčebný dům Prusík

V Konstantinových Lázních nechybí ani možnost kulturního a společenského využití a tradičně je připraven bohatý kulturní program.

Tento malebný kout naší země vás zcela jistě uchvátí a přinese vám odpočinek a relaxaci nejen pro tělo, ale zároveň i pro duši. Jedno z nejkrásnějších míst Plzeňského kraje už jen čeká, až je objevíte.

PLZEŇSKÝ KRAJ

www.konstantinovy lazne.cz
www.turisturaj.cz

Lázeňské městečko, citlivě zasazené do pestrého lesoparku přirozeně navazujícího na okolní přírodu, patří mezi menší lázeňská místa, a nabízí tak svým návštěvníkům klidné rodinné prostředí s nádhernou přírodou.

Historii lázní můžeme sledovat již od 16. století, kdy se v písemných dokladech objevuje zmínka o sirnatém prameni nazývaném obecně „smradoch“ právě pro svůj vysoký obsah sirouhlíku. Zdraví zde nacházejí lidé nejen s nemocemi srdce

Probíhající rekonstrukce, 2022

Zámek Pětipsy ožívá

Zcela zchátralé pozůstatky zámku v malé vsi Pětipsy se podařilo získat od restituentů spolku Via Levamente. Jeho členové se pustili do oprav, nejprve svépomocí a později za pomoci financí z Ústeckého kraje či Ministerstva kultury.

Nová okna a obnova střechy, 2022

První na řadu přišly gotické části původní tvrze, která je nyní zastřešená. Ačkoliv spolku nechybělo nadšení i schopnosti, postrádal zatím náplň pro zachraňovanou památku. Spolku nejprve chybělo budoucí využití zámku. Uplatnění tam tak našel sen o muzeu Sámovy říše a bitvy u Wogastisburgu. Vybudování této expozice je součástí velkého projektu záchrany a obnovy zámku.

V průběhu dalších dvou let má dojít k dokončení opravy gotické části v severním křídle a stavební obnově celého západního a části jižního křídla. Půjde o statické zajištění a zastřešení, opravu porušených a dostavbu nových kleneb a podlah a další nezbytné úpravy. Zároveň v areálu probíhá archeologický výzkum.

Nová podlaha a dostavba kleneb v gotické části, 2022

přítom ideální svou polohou mezi dvěma možnými kandidáty na umístění této bitvy Slovanů s frankými vojsky – Úhoštěm u Kadaně a Rubínem u Podbořan.

Čtyři velké sály budou interaktivní, hravou formou prezentovat období starých Slovanů v 7. století, jejich obchod i střet s Franky.

Zámek Pětipsy, ležící na půli cesty mezi Žatcem a Kadaní, je památkově chráněn a zároveň je jednou z nejhroženějších kulturních památek ČR. Vodní tvrz zde v první polovině 14. století vybudoval Fridrich z Egerberga a ta se stala rodovým síd-

Nové podloubí, podzim 2021

Nové podlahy v patře, 2021

lem Pětipeských z Chýš a Egerberga. V 16. století se tvrz dočkala rozšíření na trojkřídlý renesanční zámek. Po bitvě na Bílé hoře získávají zámek klášterečtí Thunové, díky nimž došlo k rozvoji celého panství a úpravám a rozšíření zámku. Nesloužil však jako sídlo panské, ale hospodářské. V roce 1872 si zámek pronajal – a později také odkoupil – významný cukrovarník Gustav Hodek, díky němuž se zámek i okolí výrazně proměnily a získaly reprezentativnější podobu. Rodině Hodkových zámek patřil až do znárodnění v roce 1948. Poté ho převzaly státní statky, stejně jako řadu dalších zámečků v okolních vsích, čímž odstartovala jeho devastace. Ta postupně zcela zastřela zámečkovou podobu a památka byla prohlášena za zříceninu.

Držíme zámek a všem, kdo se podílejí na jeho vzkříšení, palce a v budoucnu na viděnou s kupcem Sámem.

Dolní Poohří

fb.com/regiondolnipoohiri
www.dolnipoohiri.cz

Advent ve Březně u Chomutova

Se začátkem adventu si připomínáme příchod pro mnoho z nás nejkrásnějších svátků v roce. Vzájemně si kupujeme dárky a zdobíme si své příbytky, pečeme cukroví a těšíme se na příchod Ježíška.

V Březně u Chomutova najdete kromě vánočního stromu i dřevěný betlém, který již neodmyslitelně patří k svátečnímu času. Jeho jednotlivé figury jsou v životní velikosti. Betlém se průběžně rozrůstá o nové přírůstky. Součástí betlému je zvonička. Lidé říkají, že kdo třikrát po sobě zazvoní a v duchu si něco přeje, hlas zvonu mu to splní.

Varhany v kostele sv. Petra a Pavla

Již 28. 11. se opět sejdeme u rozsvícení vánočního stromu, kde vystoupí malí zpěváci a zpěvačky z místní mateřské a základní školy s vánočními koledami. Součástí programu jsou i starobylá řemesla, jako je přádelna, věštec, kovář atd.

Vánoční atmosféru umocní stánky se jmelím, ozdobami, svícníky a občerstvením.

K adventu patří i koncert v kostele sv. Petra a Pavla, kde 11. prosince v 17 hodin varhaník

Adam Viktora rozezvučí v letošním roce nově zrekonstruované varhany, které požehnal Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický.

Bližší informace najdete na www.obecbrezno.cz nebo získáte v infocentru.

Infocentrum Březno
Štefánikova 82, 431 45 Březno
mobil: +420 607 028 661
e-mail: infocentrum@obecbrezno.cz
www.obecbrezno.cz

Březenský betlém

text a foto © Infocentrum Březno

Advent v Kadani

Sobota 26. 11. 2022 od 10 hodin – Mírové náměstí.

Vánoční strom na Mírovém náměstí

- adventní tržiče
- vánoční zvyky a tradice s divadlem Navenek
- zvířátka z betléma
- flašinet + andílci + dětské atrakce
- andělé na chůdách
- dopoledne koncerty místních sborů
- odpoledne koncerty gospelových sborů
- adventní koncert Bohuše Matuše

Od 17.00

- předání hornického světla sv. Barbory
- rozsvícení první svíce na adventním věnci
- ohňostroj a rozsvícení vánočního stromu

Kadaň

www.kultura-kadan.cz

text a foto © Turistické informační centrum Kadaň

ADVENT V LITOMĚŘICÍCH

Adventní trhy
Mírové náměstí
9. - 23.12.

Adventní jarmark
Hrad Litoměřice
3.12.

Navštivte také:

- ★ Vyhlídkovou věž Kalich
  - ★ Expozici Kalich
  - ★ Expozici dolu Richard v litoměřickém podzemí
  - ★ Světničku K. H. Máchy
  - ★ Dómský pahorek
  - ★ Hrad s expozicí českého vinařství a galerií Felixe Holzmana
  - ★ Expozici „Litoměřické pivovarnictví od minulosti k dnešku“
  - ★ Severočeskou galerii výtvarného umění
  - ★ Diecézní muzeum
- www.litomerice.cz

Františkánský klášter v Kadani

otevřen celoročně
čtvrtek – neděle od 10 do 17 hodin

Advent a Vánoce v Krušných horách

vernisáž výstavy 26. 11. od 15 hodin
otevřeno do 29. ledna 2023

Městské muzeum v Kadani

muzeum@kultura-kadan.cz

www.kultura-kadan.cz

Šárka Váchová
Chaloupka na vršku

Kompletní knižní vydání Večerníčku Chaloupka na vršku se navrácí do malé podhorské vesničky v předminulém století. Její obyvatelé žijí prostým životem, jemuž dává řád především střídání ročních dob. Hospodaří na polích, chovají včely a domácí zvířata a věnují se nejrůznějším řemeslům. Drží v úctě staré tradice a obyčeje, a přestože nemají lehké živobytí, navzájem si sousedsky pomáhají a prožívají společně všechny svátky. Hlavními hrdiny celého vyprávění jsou ovšem děti – Honzík a Andulka z chalupy řezbáře Tomše a Martínek s Apolenkou z rodiny sedláka Vojty. Mají své každodenní povinnosti a musí doma vypomáhat. Zároveň si ale umějí najít zábavu a zažívají svá dětská dobrodružství jako každé děti v každé době všude jinde na světě.

Laskavé vyprávění dokreslují pořekadla, pranostiky a lidové písničky. Pro první čtenáře jsou některé obrázky vybaveny bublinami s jednoduchými texty.

? Co to byly dračky?

- a) pouštění papírových draků
- b) sousedské draní peří
- c) krajový název pro škrábanky

Své odpovědi nám posílejte do 5. prosince z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize eshop.ceskatelevize.cz. Novinky můžete sledovat i na www.facebook.com/ediceCT.

Martin Úbl a přátelé
Stezka Českem

Stezka Českem, to je první oficiální přechod po hranicích republiky tvořící tisícikilometrovou trasu po jižní části a tisícikilometrovou po severní. Kniha obsahuje informativní kapitoly, ve kterých jsou popsány jednotlivé etapy, rady, jak se připravit na cestu, na co si dát pozor, nebo tipy na nejkrásnější místa, ale také motivační kapitoly psané lidmi, kteří se rozhodli na Stezku vypravit. Kniha je určena širokému čtenářskému publiku, protože na Stezku Českem může vyrazit opravdu každý.

cena: 350 Kč
www.jota.cz

Pavel Juřík
Chotkové ve službách státu

Unikátní obrazová publikace Chotkové – ve službách státu vás seznámí s významným staročeským šlechtickým rodem, který se díky Václavu Antonínovi Chotkovi (1674–1754) dostal mezi politicky nejvýznamnější rody říše. Jeho synové se stali předními spoluvůdci reforem Marie Terezie. Karel Chotek (1783–1868) byl nejvyšším purkrabím pražským a nechal zde vybudovat první nábrežní a druhý most přes Vltavu. Podporoval budování železnic, cest, škol a nemocnic. V roce 1945 byl majetek Chotků zkonfiskován a členové rodiny byli odsunuti. Historie Chotků se uzavřela v roce 1970 úmrtím posledního člena rodu.

cena: 399 Kč
www.luxor.cz

Josef Fryš
Svatá Hora v proměnách času

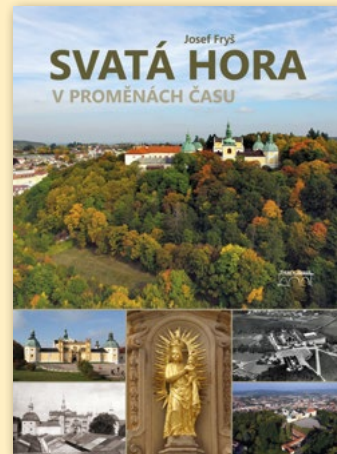
Výpravná obrazová publikace o významném poutním místě Svaté Hoře v Příbrami přináší stovky historických a současných snímků, dobových rytin a dalších dokumentů. Autorem knihy je Josef Fryš, spisovatel, učitel a milovník historie z Příbrami.

cena: 399 Kč
www.starymost.cz

Roman Staša
Matla – kuchařka pro děti

Pestrá rodinná kuchařka od vítěze soutěže MasterChef Česko 2020. „Nešáhej na ten nůž, nezapínej to, dávej bacha...“ Tyhle hlášky v kuchyni slyší skoro každé dítě. Přitom je to taková škoda! Děti si totiž s vařením dokážou poradit líp, než si myslíme. V knize najdete recepty na celý rok, se kterými budou potřebovat pomoci jen občas. Nejlepší ale bude, když se do toho pustí celá rodina společně, protože láska prochází žaludkem. Dost bylo mražené pizzy – objevte jídla, která budou bavit děti i dospělí!

cena: 349 Kč
www.albatrosmedia.cz

Půjdeme spolu do betléma...

Anebo můžete jít i sami a nejlépe s dětmi! Ten neznámější betlém je určitě Proboštův, který najdete v Třebechovicích pod Orebem. A nejen o Vánocích stojí za to ho navštívit. Ohromí vás svojí velikostí, precizní řezbářskou prací, důmyslným systémem mechaniky a také svojí výjimečnou prezentací. V muzeu najdete i mnoho dalších betlémů, ale i zábavné herní prvky, které ocení nejen ti nejmenší.

Na exkurzi do vašich dětských pokojíčků můžete vzít své děti v Muzeu hraček Stuchlíkovi v Novém Bydžově, kde vždy na vánoční svátky najdete kromě hraček i řadu betlémů. A jestli rádi sportujete, vezměte si brusle s sebou. V Bydžově totiž cestou budete míjet zimní stadion. A to už vypadá na super tip na bezva odpoledne, nebo ne?

Pokud zavítáte na zámek Hrádek u Nechanic, jeden z nejkrásnějších zámků v Čechách, přivítají vás vánočně vyzdobené interiéry, vůně punče a cukroví ze zámecké

Hrádek u Nechanic

Muzeum hraček Stuchlíkovi, Nový Bydžov

Třebechovické muzeum betlémů

kuchyně a dozvíte se mnoho zajímavého o vánočních zvycích při tematických prohlídkách.

Ještě stále hledáte, kam vyrazíte na své zimní toulky? Přijďte na Hradecko, máme tady všechno!

www.hradecko.eu
www.betlem.cz/cz
www.muzeumhracekbydzov.cz
<http://zamek-hradekunechanic.cz/cs>

Třebechovice pod Orebem – město betlémů

Třebechovické muzeum betlémů se specializuje na prezentaci betlémů a betlemářství. Jeho sbírkový fond tvoří přes 500 betlémů zhotovených z nejrůznějších materiálů a pocházejících z různých částí České republiky i zahraničí.

Jeho nejobdivovanějším exponátem je unikátní Proboštův mechanický betlém.

Kdo dokázal před více než sto lety vymyslet a sestavit betlém, v němž je na 2000 vyřezávaných dílů? Kdo je autorem dřevěného divadla o váze přes jednu tunu, s množstvím hradeb, paláců, kostelíků, mlýnu, poustevny a 400 filigránských figurek lidí a zvířat na ploše 7 x 2 metry? Je to zásluha tří Josefů – Probošta, Kapuciána a Frimla. Pojďte s námi na výlet do časů, kdy se zrodila naše jediná národní kulturní památka, která nebyla na objednávku. Což znamená, že vznikla bez jakékoli finanční podpory. Po nedávném generálním zrestaurování je betlém jako nový, plně funkční a nesmírně atraktivní pro malé i velké, v zimě i v létě. Jde o nejslavnější betlém světa, pýchu muzea v Třebechovicích pod Orebem i celé České republiky a jeho zhlédnutí je zážitek na celý život.

Ježíšku, panáčku... Vánoční výstava

17. 11. 2022 – 5. 2. 2023

Jako každý rok i letos patří výstavní prostory v 1. patře muzea betlémům. Vystavené betlémy

Ježíšku, panáčku... Vánoční výstava

jsou rozmanité a různorodé z mnoha materiálů, historické, ale i od současných tvůrců. Potěší i vánoční ozdoby a dekorace.

Nová expozice betlémů

17. 11. 2022 – 5. 11. 2023

Po dvou letech nastal čas obměnit dlouhodobou výstavu betlémů. Na co se můžete těšit? Na velký třešský betlém Aloise Boudného s modelovanou krajinou z mechu a přírodnin. Na betlém, který se stavěl v kostele sv. Jakuba na Vysokém Újezdě a který prošel celkovou opravou. A na mnoho další

Unikátní mechanický betlém lidových řezbářů Josefa Probošta a Josefa Kapuciána

Další unikátní třebechovické jesličky

betlémů z naší bohaté sbírky, včetně oblíbeného skleněného betlému železnobrodských sklárů.

Muzeum je otevřeno denně kromě pondělí 9–16.30 hod. / od 19. 12. do 30. 12. denně 9–17 hod.

Třebechovické muzeum betlémů
 Masarykovo nám. 1426
 503 46 Třebechovice pod Orebem
 tel.: +420 495 592 053; mobil +420 702 175 450
www.betlem.cz; www.itrebechovice.cz

Adventní Pardubice

Vánoční atmosféru si v Pardubicích můžete užít na několika místech. Všechny ulice města jsou vánočně ozdobené a nasvícené.

Na Pernštýnském náměstí již tradičně svítí vánoční strom a konají se zde od 26. 11. 2022 vánoční trhy. Za zvuků koled si můžete nakoupit adventní věnce, tradiční vánoční ozdoby, vánoční zboží a spoustu drobných dáreků pro své nejbližší. Bývá to i místo setkávání přátel u tradičního „svařáku“ nebo vánočního punče.

Také Východočeské muzeum v Pardubicích připravuje na nádvoří zámku rozsvícený vánoční strom a na návštěvníky budou čekat fotokoutky v podobě historických vánočních pohlednic. Každý návštěvník se může stát jejich součástí, vyfotografovat se a pak rozeslat svým příbuzným a přátelům.

Netradiční řemeslný a prodejní jarmark Sladké Vánoce provoní pardubický zámek 3. 12. 2022. Připravena je i tradiční Štědrovečerní muzejní noc. O adventních nedělích muzeum rozšíří za příznivého počasí otevírací dobu zámeckých valů. Na procházce po nich tak budou moci návštěvníci pohlížet na rozsvícené město a Tyršovy sady.

Po celou dobu adventu bude otevřena i Zeleňá brána, takže zájemci mohou vystoupit na její ochoz a pokochat se výhledem na slavnostně ozářené město. Pro malé návštěvníky je připraven pesetřívánoční program. Zapojit se můžete také do výzvy na vytvoření co nejdelšího vánočního řetězu

z papíru. Každý návštěvník na něj může přidat jedno kolečko, kam na památku napíše svoje jméno, vzkaz nebo věnování.

Již třetím rokem bude v Pardubicích od první adventní neděle probíhat akce „Advent s vůní perníku“. Místní kavárny připravují kávu či čokoládu sypanou perníkovým kořením, k ní nabízí rumové perníčky, perníkový cheesecake a mnoho dalších dobrot s touto nezaměnitelnou vůní.

www.vychodnicechy.info
www.ipardubice.cz

Ústecké papírové malované betlémy

Jejich historie a tradice sahá až do 18. století, a i dnes jsou součástí nejdne domácnosti v Ústí nad Orlicí. V porovnání s vyřezávanými betlémy patří papírové malované betlémy v naší republice k méně obvyklým.

Orlickoústecké betlémy malované na lepence či kartonu patří k nejvýznamnějším z nich. Prostorově uspořádané do rozsáhlých celků na ploše mnoha m² se stovkami figurek a dalších součástí zapíchaných do mechem pokryté kopcovité krajiny působí monumentálně. Upoutávají svou barevností, malebností a celkovou scénérií romanticky pojaté české krajiny. Orientální prvky jsou značně potlačeny a v některých vánočních betlémech zcela chybí. Dlouhodobé shromažďování betlémů a jejich součástí umožnilo městskému muzeu vytvořit obsáhlou expozici orlickoústeckých malovaných betlémů. Vedle velkého betlému vánočního (šířka 5,9 m) se zde nachází také betlém tříkrálový, ale i hromniční a postní. Expozice je veřejnosti otevřena každý rok od začátku adventu až do Hromnic.

Adventní čas začíná v Ústí nad Orlicí 27. listopadu rozsvícením vánočního stromu a osvětlením města, zehňáním věnců, kulturním programem a jarmarkem neziskových organizací a škol na Mírovém náměstí. Ochutnat můžete vánoční punč nebo svařák, zakoupit můžete drobnou vánoční dekoraci nebo dárek. V podvečer zahraje na pódiu

Tomáš Kočko & Orchr. Po dobu adventu mohou děti posílat svá vánoční přání přímo Ježíškovi. Vhazovat je mohou do speciální schránky až do 19. prosince.

Konec roku si můžete u nás zpříjemnit poslechem silvestrovského koncertu a zhlédnout silvestrovský ohňostroj.

[ou] Město Ústí nad Orlicí

Turistické informační centrum
tel.: +420 465 514 271
e-mail: ic@muuo.cz
www.ic.ustinadorlici.cz
www.poznejustinadorlici.cz

andělské adventní neděle v Litomyšli

27. 11. – 17. 12. 2022

Na zámecké návrší v Litomyšli se vrátili andělé. Své „doma“ mají v chrámu Nalezení sv. Kříže – v expozici Andělé na návrší, v dětském programu Vzhůru k andělům, ale i na Andělské vyhlídce či na akcích pořádaných v ulicích.

- ★ Slavnostní rozsvěcení vánočního stromu s videomappingem
- ★ kapela Timothy
- ★ Michal Horák
- ★ David Kraus & Gipsy Brothers
- ★ pohádky pro děti
- ★ velká výstava betlémů

- ★ stylové adventní trhy s živými zvířátky
- ★ Zámecké sklepení v moci pekelné
- ★ Putování s Andělkou
- ★ výtvarné dílny
- ★ prodejní výstava vánočních ozdob
- ★ sváteční slovo
- ★ Mint market a Kreativ Litomyšl

Litomyšl ♥
srdeční záležitost

Pardubický
kraj

www.andelskalitomysl.cz

Literární festival Děti, čtete?!

24. 10. – 11. 11. Nejlepší knihy dětem – tradiční putovní výstava ilustrací knih z katalogu Nejlepší knihy dětem (Kino Metro 70 – Prostějov)

5. 11. v 15.30 Chyť si bráchu bakterii! – kreativní workshop se **Zuzanou Čupovou** (Kino Metro 70 – Prostějov)

5. 11. v 16.30 Co byla a co je televize – beseda & kreativní workshop s Terezou Czesany Dvořákovou a Nikkarinem (Kino Metro 70 – Prostějov)

17. 11. – 7. 12. Tak chutná Mana – výstava představující edici biblických příběhů manamana, vydanou nakladatelstvem Meander

Meander na BOOKFEST (Plzeň Design Week) v DEPO2015

3. 12. v 15.00 Opičí poezie – výtvarný workshop ke knize Petra Nikla Jino taje opic

4. 12. v 15.00 Adventní příběhy – workshop k adventním příběhům z edice manamana

4. 12. v 16.00 Jak vzniká krásná dětská kniha – beseda s nakladatelkou Ivou Pecháčkovou

**V Meandru vychází nová kniha
Daniely Fischerové!**

Kontakt pro média & produkce
Alenka Stowasserová, produkce@meander.cz,
mobil: 721 167 342

www.meander.cz
www.detictete.cz
www.instagram.com/detictete
www.facebook.com/detictete

Swamp, česky bažina (50 let)

Národní přírodní památku Swamp najdeme na březích dvou zátok Máchova jezera. Malá část (1,45 ha) dnešního Swampu při pravém břehu vtokové části jezera byla vyhlášena Ministerstvem kultury 29. prosince 1972 jako chráněná studijní plocha.

Předmětem ochrany byla a stále jsou slatinná a přechodová rašeliniště s vodními plochami a vzácnými ohroženými druhy rostlin a živočichů, jako jsou např. hrotnosemenatka hnědá nebo leknín bělostný. Od počátku 20. století zde probíhá vědecký výzkum řas. Ochranné pásmo území bylo 12 ha. Dne 1. února 2009 byla oblast Swamp vyhlášena za NPP v mnohem větším rozsahu a její ochrana se rozšířila i na severozápadní zátoku poblíž vrchu Šroubený s tím, že celá plocha jezera tvoří její ochranné pásmo. NPP se nachází

Swamp s vrcholy Šroubený a Borný

Porosty rašelinníku a rosnatek

na území chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj. Na ploše 75,47 ha se uchovala jedinečná flóra i fauna, zejména pak krasivky, rozsvivky, ale i 170 druhů různých řas. Při pozorování v NPP byly zaznamenány ohrožené druhy ptáků, jako bukač velký, moták pochop, bekasina otavní, ledňáček říční i další. Od Máchova jezera jsou jezírka Swampu oddělena zpevněnou přírodní hrázkou. Kolem Máchova jezera pak vede naučná stezka Swamp.

Miroslav Foltýn

foto © Wikimedia Commons; LaSo, Stanislav Rada

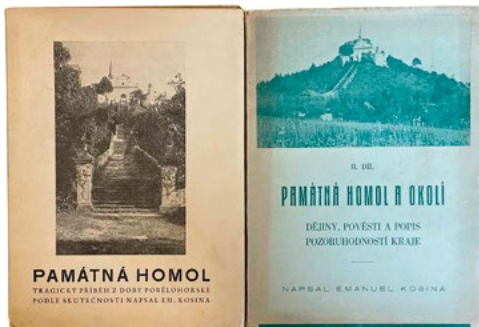
Neznámý Emanuel Kosina (135 let)

Každá oblast u nás měla a má svého průkopníka, písmáka, který v dobách před internetem zaznamenal dějiny, pověsti nebo místopis daného místa. Stejně tak východočeská ves na hranici Pardubického a Královéhradeckého kraje.

Emanuel Kosina se narodil ve vsi Koldín 4. 11. 1887, dnes okres Ústí nad Orlicí. Zemřel 10. 3. 1944 v nedaleké Chocni a historické prameny o něm mlčí. Z toho mála, co se o něm ví, je, že mu bylo pouhých sedmáct let, když nastoupil jako dobrovolník vojenskou službu u hudby v Budapešti. Poté sloužil ve Vídni, v Terstu a prošel první světovou válkou. Po vyhlášení republiky zastával místo evidenčního důstojníka čs. armády, ale v roce 1920 byl ze zdravotních důvodů propuštěn. Ještě když vojákoval, tak v Nových Zámčích na Slovensku snad

Památná Homol, 2021

Památná Homol a Památná Homol a okolí, Emanuel Kosina, 1936 a 1937

spoluzakládal první slovenský časopis a v Chocni časopis Orlicko. Coby místní patriot vydal vlastním nákladem tři knihy, které patří k místopisně nepostradatelným. Prvně mi o jedné z nich vyprávěla před 45 lety má sousedka Maruška Ješínová. Musel jsem ji mít a číst ji, stálo to za to. Jednalo se o jeho prvotinu Památná Homol z roku 1936. Poté ještě vydal vlastním nákladem druhý díl v roce 1937 Památná Homol a okolí. Třetí knihou byly v roce 1940 Dějiny a místopis města Chocně a okolí. Škoda jen, že na životy lidí, jako byl Emanuel Kosina, padá prach času a jen občas a zcela náhodně je někdo objeví.

Luděk Sládek

Pardubický advent

Pardubicko (před)vánoční není jen o perníku

Že jsou Pardubice městem perníku, ví každé malé dítě. Navštivte město nejen kvůli této voňavé sladké dobrůtce a přesvědčte se, že má hodně co nabídnout nejen během adventu a Vánoc.

Advent s vůní perníku

Zelenobranské čertoviny

Centrum Pardubic oblékne vánoční šat už v sobotu 26. listopadu, kdy na Pernštýnském náměstí začnou adventní trhy. Vánoční strom se slavnostně rozsvítí hned následující den o 1. adventní neděli. Tržiště pak bude otevřené každý den a s ním i tvořivé dílny, koncerty, vánoční kino a další kulturní program. A jaký by to byl advent, kdyby 5. prosince nepřišel Mikuláš a čerti? Máte-li doma zlobivé neposedy, vezměte je na Zelenobranské čertoviny nebo do Mázhausu, kde bude v rámci výstavy pro děti o české zimě i malé peklo s čertíky. Každodenní předvánoční veselí na Pernštýnském náměstí zakončí štedrovečerní zpívání ve 23.00. Vyzdobené krajské město budete mít jako na dlani při pohledu ze Zelené brány. I tady bude připravený tematický program. Hlavní výzvou je vytvoření co nejdelšího vánočního řetězu. Každý návštěvník na něj může přidat jedno papírové kolečko, kam na památku запиše svoje

jméno, vzkaz či věnování. Kolik koleček bude řetěz celkem mít a jak dlouhý bude, se dozvíte na Tři krále.

Perník přeci jen bude...

V pardubických kavárnách a cukrárnách se chystá Advent s vůní perníku. Po celý předvánoční čas můžete chodit ochutnávat perníkové speciality. Každá provozovna si pro vás připravila něco originálního. Chybět nebude žitný perník, perníkový cheesecake ani rumové perníčky. Z nápojů určitě ochutnejte kávu a horkou čokoládu s perníkovým kořením nebo líkěrem. Kavárny, které se do akce zapojily, snadno poznáte podle vylepeného označení „Advent s vůní perníku“ na dveřích.

A kam mezi svátky?

Můžete začít už na Štědrý den návštěvou zvířátek v **Pohádkové zahradě** v Pardubicích,

má otevřeno do 31. prosince. Jaké betlémy mají v Africe, se dozvíte v **Africkém muzeu Dr. Emila Holuba v Holicích**. Ve dnech 26. a 27. prosince bude pro návštěvníky otevřen **hřebčín a zámek Kladruby nad Labem**, kde v rámci akce Zimní království starokladrubských koní můžete navštívit stáje, kočárovnu a zámek nebo dětskou tvořivou

Zimní království starokladrubských koní

Pardubický advent

Pardubický advent

vánoční dílnu. Zveme vás také na **Výstavu autiček a hraček v Rokytne** od 27. do 30. prosince vždy 10–16 hod. Od 27. až do silvestra se můžete zastavit v **Perníkové chaloupce u obce Ráby**. Mají tu spoustu perníků, Ježíškovo nebe i ohnivé peklo nebo obrovský perníkový betlém. Na silvestra tu proběhne již tradiční ukládání Ježibaby k zimnímu spánku. A nový rok může přijít!

Více o připravovaných akcích
www.adventsvuniperniku.cz
www.pardubickevanocnitrhy.cz
www.topardubicko.cz

Nová divadelní scéna (55 let)

V 60. letech 20. století vznikl podnět pro stavbu nové divadelní budovy ve Zlíně. Zlín sice divadlo měl, ale již kapacitně nestačilo.

Městské divadlo Zlín

Byla vypsaná soutěž na projekt nového divadla, kterou vyhrál návrh architektů Miroslava a Karla Řepových. Výstavba probíhala v letech 1960–1967. Ve staré budově se 21. října 1967 odehrálo poslední představení. Nová budova v centru města, dnes třída Tomáše Bati, byla slavnostně otevřena 11. listopadu 1967 premiérou hry Jiřího Mahena Janošik, kde titulní roli ztvárnil Miroslav Moravec. V novém divadle vznikla i menší scéna Divadélko v klubu.

Martina Jurová

Jaroslav Mareš (85 let)

Český cestovatel, entomolog, spisovatel, průkopník české kryptozoologie a popularizátor paleontologie Jaroslav Mareš se narodil 28. prosince 1937 v Brně. Od dětství měl zájem o přírodu, snad i proto objevil největšího dravého brouka světa *Manticora imperator*.

Kniha Kurupira, 2005

Záhada dinosaurů, 1993

Po studiu zahraničního obchodu na VŠE v Praze pracoval u ČSA, například jako ředitel zastoupení v Íránu a Kanadě. Při svých cestách po světě navštívil 85 států. Fascinován byl paleontologickými nalezišti fosilií v kotlině Nemezt v Mongolsku, Tendaguru v Tanzanii nebo v oblasti řeky Red Deer v Kanadě. Své poznatky konzultoval

s předními světovými paleontology, a tak postupně vznikaly náměty jeho knih, mj. Záhada dinosaurů (1993), jež patří k nejčtenějším v tomto žánru od českého autora. Další jeho vášní byli brouci, které na svých cestách sledoval, a některé dokonce objevil, například *Manticora imperator* v Botswaně 1976, a další tři nové druhy popsal. Při cestách po neprobádaných částech zeměkoule byl fascinován šamanskými a kouzelnickými praktikami původních kmenů a vyprávěním o záhadných stvořeních z říše zvířat. O svých zážitcích z cest často přednášel, napsal 22 knih a publikoval celou řadu článků. Zemřel dne 5. 5. 2021 v Praze a pohřben byl na Olšanských hřbitovech.

-felix-

Jaroslav Mareš, cestovatel a spisovatel

Na kole kolem Baťova kanálu a řeky Moravy

Trnavský samosprávný kraj, Obce pro Baťův kanál (dobrovolný svazek obcí) a Jihomoravský kraj realizují projekt „Podpora budování bezpečné infrastruktury pro cyklisty a její propagace v rámci přeshraniční spolupráce JMK a TTSK“, financovaný prostřednictvím programu Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika 2014–2020.

Projekt je zaměřen na zachování, ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví příhraničních regionů na moravské (Slovácko a Hornácko) a slovenské straně (Záhorie, Bílé Karpaty) s cílem oslovit obyvatele a návštěvníky tohoto společného regionu. V rámci projektu byl v Hodoníně ve dnech 6.–7. října 2022 pořádán dvoudenní odborný cykloworkshop za účasti zástupců Nadace Partnerství, Místních akčních skupin, mikroregionů, měst a obcí v Jihomoravském kraji a Trnavském kraji. První den byla prezentována témata zaměřená na rozvoj cykloturismu na jižní Moravě, cyklistickou infrastrukturu na Baťově kanále, cykloaktivitu na území Trnavského samosprávného kraje a možnosti financování cykloprojektů na území Jihomoravského kraje. Ředitel spolku Partnerství, o. p. s., pan Ing. Luboš Kala seznámil přítomné s výsledky monitoringu cyklistů na příhraničních cyklotrasách, trasách podél Baťova kanálu, Moravských cyklostezkách a trase

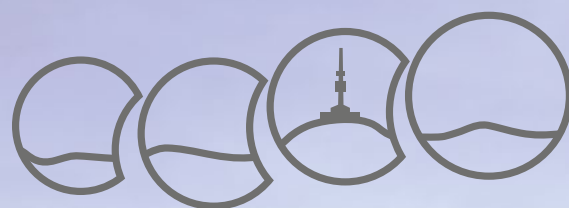
Rotunda sv. Jiří ve městě Skalica

EuroVelo 4. Tyto výstupy pomáhají zjišťovat, jak se v území rozvíjí cestovní ruch. Zástupce Nadace Ekopolis pan Ján Roháč se věnoval tématu rozvoje a využívání cyklotras na Slovensku a v zahraničí (Velká Británie, Německo, Rakousko). Poslední prezentace prvního dne byla věnována možnostem cestovního ruchu v městě Skalica. Druhý den se uskutečnil cyklovýjezd okolím řeky Moravy. Účastníkům byly prezentovány výstupy projektu v reálném prostředí,

např. zrealizovaná cyklotrasa v délce 4,2 km v úseku od křižení Baťova kanálu s říčkou Veličkou po zpevněnou plochu v areálu přístavu Petrov. Projektové území bylo zpropagováno prostřednictvím mapy a brožury, což je jeden z výstupů realizovaného projektu. Najetých 45 km moravsko-slovenským příhraničím bylo zážitkem i díky exkurzi ve Veslařském klubu v přístavišti Hodonín a návštěvě rotundy sv. Jiří v městě Skalica. Dvoudenní odborný cykloworkshop byl příležitostí k prohloubení pracovních vztahů, sdílení zkušeností a impulzem pro další rozvoj cykloturistiky v Jihomoravském kraji. Výstupy a prezentace z workshopu naleznete na www.jmk.cz/krajský_úřad/odbor_regionálního_rozvoje.

www.jmk.cz

JESEŇÍKY

HORY, CO JEDOU

JDEMENABEZKY.cz

Aktuální informace o běžeckých stopách
v Jeseníkách

DMS

Pošli dárcovskou

SMS ve tvaru

DMS LBTJESENÍKY 30

DMS LBTJESENÍKY 60

DMS LBTJESENÍKY 90

na číslo 87 777

Cena DMS je 30, 60 nebo 90 Kč.

Více informací na

www.darcovskasms.cz.

6 NEJLEPŠÍCH ZÁŽITKŮ NA VELKÉM JAVORU

Se svými 1 456 metry nadmořské výšky je Velký Javor nejvyšší hora Šumavy a Bavorského lesa. Proto bývá také nazýván král Šumavy.

Výjimečným zážitkem je turistický okruh na vrcholové plošině, na kterou se dostanete několika trasami, jež jsou vhodné i pro rodiny s dětmi, anebo bezbariérově lanovkou.

Pod vrcholem najdeme ve výšce 935 m n. m. Velké Javorské jezero. Ledovcové jezero se vytvořilo během poslední doby ledové a svou nespoutanou, původní přírodou patří mezi nejcennější přírodní poklady Německa. Zde na strmé jezerní stěně se svými šumivými vodopády se zachoval jeden z posledních částí pralesa. Tuto impozantní kulisu lze prozkoumat nejlépe z vody – na šlapací lodi. Přímo u jezera najdete jednu z mnoha restaurací na Velkém Javoru i v jeho okolí. Na slunné terase v restauraci Arberseehaus si můžete užít kultivovanou bavorskou pohostinnost – panoramatický výhled v ceně.

Nezapomenutelná zimní dovolená s celou rodinou: Jakmile padnou první sněhové vločky, okolí Velkého Javoru se pravidelně mění na téměř magickou zimní krajinu. Rodinný lyžařský

areál na Velkém Javoru patří mezi nejoblíbenější svého druhu v Německu. Díky kabinové lanovce, několika klasickým lanovkám, vlekům a bezplatným lyžařským autobusům budete rychle a bezpečně na jedné z výborně udržovaných sjezdovek. Od rodinných sjezdovek až po sjezdovky světového pohárů – všichni, od začátečníka po velmi pokročilé lyžaře, zde najdou optimální podmínky.

14 lyžařských škol, dvě půjčovny lyží a zásobování stanice vám poskytují vše, co potřebujete. Samozřejmě nabízíme také profesionální lyžařský servis. Dvakrát v týdnu vás čeká neobyčejný zážitek: noční lyžování s umělým osvětlením.

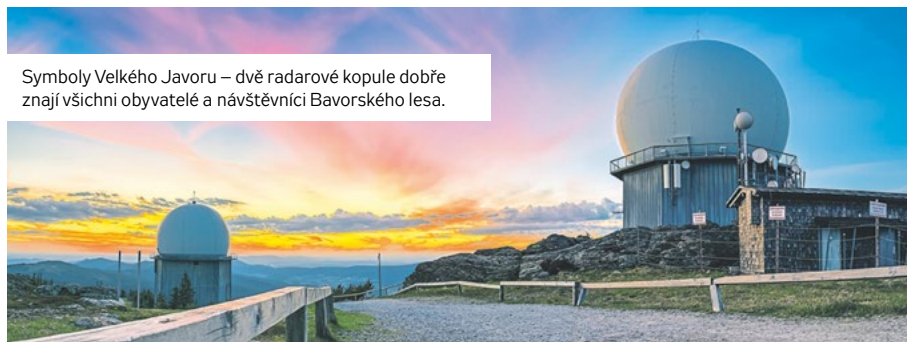
Rodinný lyžařský areál Großer Arber věnuje zvláštní pozornost potřebám dětí. V dětském areálu ArBär a trpasličí zemi se mohou malí a nejmenší hravě učit lyžovat a své dovednosti rozšířit zábavnou formou. Přitom je bezpečnost vždy na prvním místě.

Autor: Andreas Stadler

Okolí Velkého Javoru je ideálním místem, kde zažít nádhernou přírodu. Nabízí špičkově vybudovanou síť turistických cest a bezplatné turistické autobusy, a tím ideální podmínky pro aktivní letní dovolenou. Můžete si například vybrat z mnoha různorodých tras s různou úrovní obtížnosti. Ať už pohodová procházka, náročná túra nebo cokoli mezi tím – každý si zde pro sebe najde něco vhodného.

Symbole Velkého Javoru – dvě radarové kopule dobře znají všichni obyvatelé a návštěvníci Bavorského lesa.

JEDNA HORA – MNOHO ZÁŽITKŮ.

Velký Javor byl vždy jednou z neznámějších destinací v celém východním Bavorsku. Výlet na Velký Javor se vyplatí v každém ročním období!

Sáňkařská zábava na 1 200 metrech!

1 200 metrů dlouhá sáňkařská dráha slibuje zábavu pro celou rodinu. Na této dráze vás čeká výjimečně dlouhý a kouzelně krásný sjezd ze stanice Mittelstation do dolní stanice. Odtamtud můžete jet zdarma skibusem zpět do výchozího bodu.

Pro začátečníky až pokročilé – rodinný lyžařský areál

Velký Javor nabízí nejoblíbenější a největší rodinný lyžařský areál v Bavorském lese. Ať už na lyžích nebo na snowboardu – každý si zde najde perfektní svah odpovídající jeho dovednostem. Ti nejmenší najdou v dětském areálu ArBär Kinderland optimální podmínky pro první zkušenosti na sněhu.

Javorští panáčci

Javorští panáčci, tak se říká horským borovicím a smrkům, které bývají v zimě díky východnímu větru bizarně pokryté sněhem, a připomínají tak pohádkové postavy. Náš tip: Spojit návštěvu javorských panáčků s výletem na sněžnicích! Zaručená zábava pro celou rodinu!

Velké Javorské jezero s restaurací Arberseehaus & půjčovna šlapadel

Na úbočí Großer Arber se nachází Velké Javorské jezero. Kolem jezera vede romantická okružní trasa podél břehu. Restaurace Arberseehaus vás zve do zimní zahrady nebo na nádhernou letní terasu. A kdo by chtěl prozkoumat jezero zblízka, má možnost si vypůjčit šlapadlo.

Turistické dobrodružství na Zlaté stezce

Impozantní masiv Velkého Javoru nabízí mnoho příležitostí zažít krásu „Zelené střechy Evropy“ a objevit skutečné poklady přírody. Od turistických tras pro rodiny s dětmi, kde najdete zajímavé informace o flóře a fauně, až po celodenní túry podél šumících řek a ledovcových jezer.

Bezbariérová kabinová lanovka

Nahoru vás sveze pohodlně šestimístná kabinová lanovka. Je vhodná i pro vozíčkáře a pro dopravu kočárků. Kabinová lanovka jezdí v létě i v zimě. Náš tip: Zarezervujte si oblíbenou kabinu pro dva a vychutnejte si spolu úžasný výhled se skleničkou sektu.

Více informace na
WWW.ARBER.DE

Panorama Uherského Ostrohu

Ostrov uprostřed Slovákka –
zážitkové místo Maják

Uherský Ostroh

Město Uherský Ostroh se nachází ve Zlínském kraji a patří k historickým městům v regionu Slovákka, jehož tajemnou atmosféru podtrhává řeka Morava, která obepíná historické jádro města. Jeho nejvýznamnější dominantou je renesanční zámek s arkádovým nádvořím.

Zámek je centrem kulturního života ve městě. Návštěvníci se zde mohou během letní turistické sezony vypravit na historicky laděnou prohlídkovou trasu s výstupem do zámecké věže, jejíž součástí je návštěva expozice zdejšího rodáka Zdeňka Galušky, autora populárního souboru povídek Slovákko sa súdí a Slovákko sa nesúdí. Ve vybraných dnech se konají speciální prohlídky do zámecké věže s princeznou, které jsou přizpůsobeny dětským návštěvníkům. Na zámku můžete navštívit také ojedinělou prohlídkovou trasu podzemím ostrožského zámku s několika expozicemi laděnými ve stylu fantasy. V příštím roce se bude ostrožský zámek veřejnosti otevírat v dubnu akcí s názvem Středověký Ostroh a prohlídky se budou konat až do konce října.

a různé kulturní akce pořádané ve městě. Nedaleko od zámku se nachází Moto Veteran muzeum, které sídlí ve funkcionalistickém obchodním a bytovém domě Adler. V muzeu si můžete prohlédnout expozici historických motocyklů a motorismu, obchodu, živností, řemesel a expozici věnovanou bydlení za 1. republiky v bytě židovské rodiny Adlerovy.

Historické jádro města tvoří náměstí Svatého

Zámek Uherský Ostroh

Fantasy prohlídka podzemím zámku

Batův kanál v Uherském Ostrohu

Hned vedle zámku se nachází krojová dílna a místní turistické informační centrum, kde získáte informace o městě a v němž si můžete zakoupit suvenýry na památku nebo vstupenky na prohlídku zámku

Ondřeje obklopené měšťanskými domy a farním kostelem sv. Ondřeje. Pozornost turistů přitahuje židovský hřbitov, železobetonový obloukový most přes řeku Moravu nebo nová zážitková místa Maják

a Stezkami trosečníka, která byla vytvořena v rámci projektu Ostrov uprostřed Slovákka. Maják u řky Moravy pomáhá orientovat se v lidových ornamentech oblastí Slovákka. Přírodní miniareál Stezkami trosečníka se pak nachází v lužním lesíku u řky Moravy kousek za ostrožským zámkem. Můžete zde nahlédnout do obydlí osamocené trosečníka, který si podmaňuje les a navrácí se ke spojení s přírodou. Uherským Ostrohem vede unikátní vodní cesta Batův kanál, po níž během letní turistické sezony plují pravidelné lodní linky. Ve městě se v průběhu celého roku koná řada kulturních a folklorních akcí, koncertů, divadelních představení nebo promítání v rámci letního kina. Jednou z nejvýznamnějších akcí ve městě jsou hody s prámem, které probíhají každoročně vždy v říjnu a na

nichž uvidíte spoustu krojovaných párů. Na závěr turistické sezony probíhá na zámku zámecké bloudivění. Však se přijďte sami přesvědčit o kouzelné atmosféře Uherského Ostrohu a objevte tuto skrytou perlu Slovákka.

Uherský Ostroh

Informační centrum města Uherský Ostroh
Zámecká 196, 687 24 Uherský Ostroh
tel.: +420 572 503 960
e-mail: infocentrum@uhostroh.cz
www.uhostroh.cz

i Čáslav

Zastavte se u nás a my vás rádi provedeme historickými památkami Čáslavi. Patří sem například vyhlídková věž kostela sv. Petra a Pavla, Otakarova bašta nebo Žižkova síň. Jsme tu pro vás od 8.00 do 16.00 hod. (po-pá) a od 8.00 do 12.00 hod. (so).

www.infocaslav.cz

i Tábor

Táborské Vánoce

Svátečně vyzdobené město každoročně v závěru roku nabídne řadu programů pro dospělé i pro děti. Adventní koncerty, výstavy, trhy, divadelní představení, čertovská rojení a mnoho dalšího. To je Tábor – zábava pro všechny generace.

www.visittabor.eu

i Spálené Poříčí

Prastarý vánoční příběh o putování do Betléma a narození Ježíška se odehraje v neděli 18. prosince ve 14 hod. na náměstí ve Spáleném Poříčí. Postavy betléma i s živým Ježíškem ztvární děti ze Spálenopoříčska za doprovodu koledí v podání kapely.

www.spaleneporici.cz

i Cheb

Všechny srdečně zveme na vánoční trhy, ideální místo k nasátí vánoční atmosféry. V historickém centru, na náměstí Krále Jiřího před Špalíčkem, bude od 26. 11. do 26. 12. možné ochutnat vánoční dobroty, pořídit vánoční dárky, zabruslit si nebo si vybrat z bohatého kulturního programu.

www.chebskevanoce.cz

i Lomnice nad Popelkou

Užijte si advent v Lomnici

Od Mikulášských slavností (26. 11.) s Muzikálovými Vánocemi Bořka Slezáčka přes vánoční prodejní výstavu a návštěvu Zámeckého betlému po adventní koncert sboru Bořivoj (11. 12.) nebo Kůsovic koledníků (14. 12.) ad. U nás si vybere každý!

www.kislomnice.cz

i Třebíč

Ochutnejte Třebíč – město mnoha vůní, chutí a zážitků

Přivoňte si k historii, zakousněte se do místních specialit, vychutnejte si atmosféru kulturních akcí. Okořeňte si svůj volný čas zážitky i poznáním. Speciální menu pro návštěvníky Třebíče najdete na webu.

www.visittrebic.eu/ochutnejte-trebic

i Nymburk

Vyhlička z věže kostela sv. Jiljí

I mimo sezonu (listopad–květen) se v Nymburce můžete rozhlédnout z kostelní věže. Přístupná je o víkendech a svátcích, a to ve 13, 14 a 15 hodin. Vstupenky zakoupíte v Turistickém informačním centru (Náměstí Přemyslovců 165).

www.mesto-nymburk.cz

i Strakonice

Muzeum středního Pootaví Strakonice

Muzeum sídlí v prostorách strakonického hradu a nabízí nové a zcela unikátní expozice řádu maltézských rytířů, dud a dudáctví, historie textilu, loutek a motocyklů značky ČZ.

www.muzeum-st.cz

i Nejdek

Na Nejdecku a v okolí jsou upraveny běžecké trasy na klasiku i bruslení, které navazují na Krušnohorskou lyžařskou magistrálu. Přijďte si užít klid a romantiku zasněžených lesů a pláni v zimní pohádkové krajině na běžkách!

www.nejdek.cz

i Litvínov

Litvínovský zámek Valdštejnů

Výstavy a akce do konce roku: HRAČKY HUSCH s elektrifikovaným kolejištěm SOCHY STANISLAVA HANZÍKA VÁNOCE PO CELÝ ROK – tradičně i netradičně ozdobené vánoční stromky 27. 11. VÁNOČNÍ JARMARK

www.litvinov.cz

i Žamberk

Rozsvícení vánočního stromu a vánoční jarmark

Tradiční rozsvícení vánočního stromu na Masarykově náměstí proběhne v úterý 22. 11. od 13 hod. Těšit se můžete na vánoční jarmark, stánkaře z řad místních tvůrců a bohatý kulturní program v podání místních škol a školek.

www.zamberk.cz

i Zámek Moravský Krumlov

Slovanská epopej

Nechte se unést dvaceti plátny Slovanské epopeje od Alfonse Muchy. Projděte si s průvodcem místa, kde kráčeli Lichtenštejnové a Kinští. Rozhlédněte se ze zámecké věže do širokého okolí. Navštivte vzkríšený skvost Znojemska.

www.mucha-epopej.cz

 Slavkovské bojiště připomíná jednu z nejslavnějších bitev napoleonských válek, která se odehrála 2. prosince roku 1805. Na rozlehlém bojišti jsou tři desítky míst připomínající průběh bitvy a mohyla míru. Každoročně se zde konají vzpomínkové akce připomínající...									
POMŮCKA: ER, GAS, KYS	KOMORA KOMERČ. PRÁVNÍKŮ ZKR.	1. DÍL TAJENKY	 PĚT KUSŮ	SPORTOVNÍ KLUB ZKR.	NA ONOM MÍSTĚ	 FYZIKÁLNÍ VELIČINA	2. DÍL TAJENKY	KLUB ČESKÝCH INVALIDŮ ZKR.	
INICIÁLY ZPĚVÁKA STRÍHAVKY			CITOSLOVCE TÍSENÍ SLOVENSKÁ ČÍSLOVKA			OKRESNÍ AGRÁRNÍ KOMORA ZKR.			
ČÁST TĚLA SLEPICE						OBEC OKR. PLZEŇ STARÉ ČES. ZÁJMENO			
KRMIT ZVĚR NA PASTVĚ				HOJIVÉ PASTY TAHLE					
 DEPILAČNÍ KRÉM ŘÍMSKÝCH 2005					NAROZEN ZKR. ČESKÝ PUBLICISTA			ZAZNAME- NÁVAT PÍSMEM	
MAŠKARNÍ VESELÍ						HLAV. PRAC. POMĚR ZKR. HEREC ILJA ???			
INIC. HERCE VAŠUTA			TOPIVO TECHNICKÁ UNIVERZITA LIBEREC			SNÍŽENÝ TÓN E VÝZVA			
PLÉŠT VĚNCE				OBEHRANÁ POUKÁZKA NA PENIZE					
 FANFÁRA SPZ DOMAŽLIC					ZAHNAT ŽÍŽEN TÍM SPÍŠE NE				
LOMEN						CITOSLOVCE SMÍCHU PLOUTVO- NOŽCI		OTEKLÁ PLYN ANGLICKY	
OVOCE ZELENINA ZKR.			SEZNAM MIROSLAV DOMÁČKY						
STAVENÍ				OBEC OKR. JIHLAVA JM. HEREC. MEDŘICKÉ			DĚTSKÝ POZDRAV NĚJAKÝ ZASTAR.		
 PŘEDLOŽKA 3. DÍL TAJENKY	VZOR JEDNA ANGLICKY						ČÁST POBÍDKA		ON NĚMECKY
TAMTEN					ČÁST PRAHY 4				
PŘIKRÝVKA					INICIÁLY NAKLA- DATELE ŽELEZNÉHO		SLOVENSKÁ POLNÍ MIRA		

Poznáte místo na fotografii?

- a) Kuks – Betlém
- b) židovská jeskyně pod Přední Poludnicí
- c) jeskyně Kostelík

Správné odpovědi a výherci

KAM PO ČESKU, ŘÍJEN 2022

Celkem došlo 1 430 odpovědí, 1 406 z internetu a 24 dopisů, z toho 785 žen a 645 mužů.

Edice ČT

otázka: Jak se v knize jmenují všechny čtyři dětské postavy, které můžete znát i z Večerníčku Chaloupka na vršku?

odpověď: b) Honzík, Andulka, Martínek, Apolenka

soutěžilo: 417 čtenářů; 378 správně; 39 špatně

výherci: Z. Votroubková, Brtův-Jeneč; L. Rosenberg, Nová Paka; I. Rundová, Jablonec nad Nisou

Křížovka

... bezesporu Mírov na Šumpersku

soutěžilo: 351 čtenářů; 340 správně; 11 špatně

výherci: Z. Dvořák, Ostrava; J. Janda, Veselí nad Lužnicí; E. Voblizová, Praha

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?

odpověď: b) náměstí a zámek v Náchodě

soutěžilo: 430 čtenářů; 429 správně; 1 špatně

výherci: S. Hanáková, Šumperk; P. Tomanová, Brno; L. Šimeček, Třebíč

Fotohádanka pro mazané čtenáře

otázka: Poznáte místa na fotografiích?

odpověď: b), c), c), c), a), b), a, c), b), b), a)

soutěžilo: 232 čtenářů; 167 správně; 65 špatně

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Tajenku křížovky a odpověď na fotohádanku nám zašlete do 5. prosince z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží mapu věnovanou vydavatelstvím Kartografie PRAHA.

Podmínky soutěží najdete na <https://www.kampocesku.cz/vseobecne-podminky>. Soutěžící účastí v soutěži souhlasí se zařazením všech svých osobních údajů poskytnutých v rámci soutěže do databáze pořadatele soutěže za účelem vyhodnocení a předání výher. Výherci budou o výhře informováni v příštím vydání KAM po Česku a výhry jim budou zaslány zadavatelem soutěže v co nejkratší době.

30 LET **VÁNOČNÍ VÝZDOBY**
PRO ČESKÁ MĚSTA A OBCE

Výrobce vánoční výzdoby www.mkmont.cz
E-shop www.vanocnivyzdoba.cz

Betlémy

PRAHA A STŘEDOČESKÝ KRAJ 2022

OD 24. PROSINCE

WWW.KRESTANSKEVANOCE.CZ